XXI. APÁCZAI-NAPOK

TUDOMÁNYOS KONFERENCIA

2017. november 16.

„ÚTKERESÉS ÉS ÚJRATERVEZÉS”

ABSZTRAKTOK

Széchenyi István Egyetem
Apáczai Csere János Kar

Plenáris előadások

Csapó Benő
Szegedi Tudományegyetem

Differenciált fejlesztés heterogén osztályban: a diagnosztikus értékelés beépítése a pedagógiai folyamatokba

A tanulók között sokféle tulajdonság tekintetében jelentős különbségek vannak, amelyek dinamikusan változnak, ezért az oktatás csak akkor lehet eredményes, ha alkalmazkodik a diákok aktuális fejlettségéhez, előzetes tudásához. Különösképpen az iskola kezdő szakaszában van szükség a személyre szóló, differenciált fejlesztésre, a későbbi tanulás biztos alapjainak megteremtéséhez, a kudarcok megelőzéséhez. A pedagógusok akkor tudják tevékenységeiket a tanulók személyes igényeihez adaptálni, ha részletes képet kapnak aktuális fejlettségükről, esetleges lemaradásaikról. A Szegedi Tudományegyetem Oktatáselméleti Kutatócsoportja kidolgozott egy online diagnosztikus értékelő rendszert (eDia), amely részletes képet ad a tanulók fejlődéséről az iskola első hat évfolyamán a szövegértés, a matematika és a természettudomány terén. Elkezdődött az a kutatási-fejlesztési program is, amelynek célja a pedagógusokat az értékelés által feltárt problémák megoldásában segítő eszközök kidolgozása. A differenciált fejlesztésnek sokféle formája és eszköze lehet, amelyek eredményes alkalmazásához a pedagógusoknak mélyebben meg kell érteniük tanítványaik fejlődési folyamatait, és ez alapján kell választaniuk a rendelkezésre álló fejlesztő eszközökből. Az előadás áttekinti, miképpen segítheti a differenciált fejlesztés a magyar közoktatás legfontosabb problémáinak megoldását, mindenekelőtt a korai, végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklését.

Kulcsszavak:
diagnosztikus értékelés, differenciált fejlesztés, heterogén osztályok, szövegértés fejlesztése, hátránykompenzáció

Róbert Péter
Széchenyi István Egyetem

A magyar társadalom helyzete és percepciója, nemzetközi kitekintéssel

Az előadás nézőpontja, hogy milyen a mai magyar társadalom a maga valóságában, az empíria tükrében. Pontosabb képet nyerünk a magyar helyzetről, ha nemzetközi összehasonlító adatokat is felhasználunk. Ezért kiindulásként egy gazdasági (GDP) és egy szociológiai (szubjektív jóllét és elégedettség) összevetést mutatok be. Ezt követően kerül sor a magyar társadalom rétegződésének jellemzésére. Ennek fókusza a rendszerváltással és a piaci átmenettel összefüggő polgári középosztály létének fontossága, illetve a hazai polgárosodás deficites megvalósulása az elmúlt évtizedekben. Ehhez a pár évvel korábbi Osztálylétszám kutatást használom. Ezután visszatérve a nemzetközi kitekintéshez, megvizsgálom a magyar társadalom foglalkozási réteghelyzetét, illetve az Eurostat által alkalmazott deprivációs mutatók szerinti állapotot a visegrádi országok, illetve az EU országok átlagainak tükrében. Végül a társadalmi helyzet általános percepciójára vonatkozó adatokkal zárom az előadást.

Pedagógusképzés és -továbbképzés, köznevelés, a tanulás és a tanítás megújítására vonatkozó törekvések" szekció

A matematikatanítás tartalmi és módszertani kérdései tagozat

Kerekes Judit
City University of New York, College of Staten Island

Games as Learning Opportunities

In New York public schools, pre-k and elementary school students embark on a journey to understand and use mathematics. The process is difficult, but students are able to build their understanding of numbers and number relationships by playing games. This innovative and motivational approach allows students to learn about mathematics at their own pace and with their own preferences. During this journey, students take different learning paths, which are facilitated by teachers in group settings through collaborative exercises. While they often think they're just playing games, in fact, pictures, videos and research demonstrate that students are gaining a higher level of understanding when it comes to numbers and number relationships.

Kovács Beatrix
Debreceni Egyetem

Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése a matematikaórán

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztése a Nemzeti Alaptanterv több kulcskompetenciájához kapcsolódik, így a matematikai kompetencia fejlesztési célkitűzései között is szerepel: a reproduktív mellett az alkotó gondolkodás elsajátításának feladataként jelenik meg. A matematikai és a digitális kompetencia között kapcsolatot teremtő gondolkodásmódról van szó, hisz a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése számítógéppel segített tanulási környezetben is történhet. A problémamegoldó gondolkodás fejlesztésekor digitális környezetben sem feledkezhetünk meg Pólya György alapvetéseiről. Dolgozatom egy 25 fős csoportban vizsgálja, segíti-e a problémamegoldó gondolkodást, ha egy matematikai feladat megoldása során a Pólya-féle problémamegoldó folyamat útját követjük. Vizsgálom továbbá, hogy a digitálisan prezentálható táblázatok, diagramok hogyan járulnak hozzá a megoldás utólagos vizsgálatának szakaszában új összefüggések felismeréséhez, és mennyiben segíti a digitális tanulási környezet a problémamegoldó gondolkodást. Pólya ugyan nem tesz említést a feladatok számítógéppel történő vizsgálatáról, de alapvetései ma is inspirálóan hatnak az elektronikus környezetben történő fejlesztésre is.

Kulcsszavak:
problémamegoldó gondolkodás, elektronikus tanulási környezet, matematika

Vatai Éva
Pécsi Tudományegyetem

Felfedeztetéssel az értelemgazdag matematika-tudásért

Ez a kutatás az értelem-gazdag, tartós és használható matematika-tudás kialakulásának elősegítését célozta meg, és abból a feltételezésből indult ki, hogy tanulóink jóval több esetben lennének képesek értelemgazdag tanulásra, mint ahogyan azt elvárják tőlük. A felmérés általános iskolások körében zajlott, és azon túl, hogy az eredmények igazolták az előbbi feltételezést, sok más hasznos információt is felszínre hoztak még a témával kapcsolatban. Felfedeztető módszert alkalmazó teszt segítségével történt a vizsgálat, tehát a tanulók számára eddig még ismeretlen helyzetben kellett alkalmazniuk meglévő ismereteiket, vagyis olyan feladatokat kellett megoldaniuk, amelyekkel csak akkor találkoznának tanóráikon, ha a megoldásukhoz szükséges eljárást már elsajátították, azaz a legtöbb esetben mechanikusan memorizálták. A vizsgálati eredmények rámutatattak az értelemgazdag matematika-tanulás elősegítésének lehetőségeire, viszont arra is, hogy a bemagolt tartalmak miként hátráltathatják ezt az ismeretelsajátítási folyamatot.

Kulcsszavak:
felfedeztető matematika-tanítás, értelemgazdag tanulás

Pintér Klára
Szegedi Tudományegyetem

Mit írjunk bele a feladatok szövegébe, és mi az, amit bele kell érteni?

A problémamegoldási képesség, a rugalmas gondolkodás fejlesztésének egyik fontos eleme a nyílt végű problémák megoldása. Ezeknél a problémáknál a megoldónak fel kell ismerni, hogy a szövegben bizonyos körülmények nincsenek pontosan meghatározva, így többféle helyes megoldás létezik. Egy megoldás akkor fogadható el, ha a megoldó leírta a szövegnek megfelelő feltételeket, amelyeket figyelembe vett a megoldáskor bár azok eredetileg nem szerepeltek a szövegben. Nyílt végű problémák haszonnal alkalmazhatók matematika órán, azonban vannak olyan helyzetek, versenyek, vizsgák, amikor elvárjuk a tanulóktól, hogy igyekezzenek egyértelmű megoldást találni a problémákra. Az előadás egy vitatott feladatból indulva azt boncolgatja, hogy milyen sokféle körülmény eszünkbe juthat egy-egy probléma kapcsán, és melyek azok a konvenciók, amelyeket a feladatmegoldónak bele kell értenie a szövegbe.

Kulcsszavak:
problémamegoldás, nyílt végű probléma, konvenció, problémaalkotás, szövegértés

Pedagógusképzés és -továbbképzés, köznevelés, a tanulás és a tanítás megújítására vonatkozó törekvések” szekció

Matematikatanítás – Pedagógusjelöltek matematika-módszertani felkészítése tagozat

Kórus Péter
Szegedi Tudományegyetem

Függvények a matematika műveltségi területen

A Függvények kurzust matematika műveltségterületes hallgatóknak tartjuk a hatodik félévben. Ezen tárgy heti két óra előadásból és két óra gyakorlatból áll. Az órákon feldolgozott témák a sorozatok, tizedes törtek, egyenes és fordított arányosságok, alapvető függvények, függvénygrafikonok, függvénytranszformációk, koordináta-geometriai alapok, grafikonok. A kurzus tartalma az elmúlt években változásokon esett át, annak szellemében, hogy az a tanítói szakma igényeinek leginkább megfeleljen. Szerepeljenek benne az 1-6. osztályban előforduló függvénytani fogalmak, példák, mindazonáltal ennél nagyobb tudással rendelkezzen a hallgató ebben a témakörben (is). A tartalmi felépítést, a gyakorlati megvalósítást és a tapasztalataimat ismertetem.

Kulcsszavak:
matematika, tanítóképzés, függvények

Bagota Mónika - Dancs Gábor - Kulman Katalin - Pintér Marianna
Eötvös Loránd Tudományegyetem

Matematika szintfelmérő dolgozat feladatainak megoldása során választott stratégiák 5. osztályos tanulók és 1. évfolyamos tanító szakos hallgatók körében

A 2016/17-es tanévben az ELTE TÓK Matematika Tanszéke bevezetett egy Matematika Praktikum nevű új tantárgyat az 1. évfolyamos tanító szakos hallgatók számára. A tárgy bevezetését az indokolta, hogy úgy éreztük biztos alapokra kell helyeznünk a tanító szakos hallgatóink matematikai alapismereteit, hiszen ezekre építünk majd folyamatosan képzésük során. A tantárgy teljesítéséhez a hallgatóknak meg kellett írniuk egy – alsó tagozatos feladatokból összeállított – szintfelmérő dolgozatot, amely 20 tesztfeladatból és 4 kifejtendő feladatból állt. A dolgozat kiértékelése során a Matematika Tanszék oktatóiban felmerült a gondolat, hogy érdemes lenne összehasonlítanunk 5. osztályos általános iskolás tanulók és a tanító szakos hallgatók feladatainak megoldásait a megoldások során választott stratégiák alapján. Ebben a dolgozatban ezeket az eljárásokat, módszereket és ezek lehetséges okait, magyarázatait szeretnénk bemutatni.

Kulcsszavak:
matematika, szintfelmérő, eljárások, módszerek

Krisztin Német István
Szegedi Tudományegyetem

Kérdések a tanítóképzés matematikájáról a közoktatási tankönyvek fényében

Több szempontból is fontos, hogy a tanítóképzés matematikája és a közoktatási tankönyvek matematikája lehetőség szerint „összhangban” legyenek egymással és természetesen a matematikával mint tudománnyal. Az alsó tagozatosok matematikaóráin végzett hospitálások, és az 1-6. osztályos tankönyvek tanulmányozása több kérdést vetettek fel bennem az előbb említett összhanggal kapcsolatban. Előadásomban ezekről a kérdésekről, továbbá a rájuk adható válaszoknak a tanítóképzés matematikájára vonatkozó lehetséges következményeiről lesz szó, a témáról való közös gondolkodás céljával. A kérdések többsége a szám- és műveletfogalmakkal kapcsolatos, de érintettek geometriai és egyéb részek is. Ezek a kérdések természetesen nem újak, de most is aktuálisak.

Kulcsszavak:
tanítóképzés, matematikaoktatás, közoktatási tankönyvek

Petz Tiborné Tóth Szilvia

Széchenyi István Egyetem

A matematika tanárgypedagógia helyzete a tantervi változások tükrében

Napjainkban a felsőoktatásnak folyamatosan alkalmazkodnia kell a szüntelen változásokhoz. Állandó jelleggel újra kell terveznie önmagát: egyrészt, hogy a demográfiai folyamatok ellenére a fiatalokat meg tudja szólítani, és magához tudja vonzani, másrészt, hogy a 21. század digitalizált világában az új módszereknek, szokásoknak minél inkább megfeleljen. A közelmúltban lezajlott fontos változás, amely átalakította a tanítóképzés rendszerét a tantervi reform volt. Előadásban ezeknek a változásoknak a következményeivel foglalkozunk. Miként hatottak ezek a reformok az egyes matematika tantárgyak helyzetére. Hogyan lehet az oktatásban a tradícióikat, hagyományokat, értékeket megőrizve; a megújulásnak utat nyitva megtalálni az egyes kihívások közötti találkozási pontokat. Melyek azok a központi matematikai tartalmak, amelyek elengedhetetlenek a jövő tanítói számára, hogy a munkájukban sikeresek legyenek.

Kulcsszavak:
matematika, tanterv, tantárgypedagógia, eredményes tanulás, tanító

„Pedagógusképzés és -továbbképzés, köznevelés, a tanulás és a tanítás megújítására vonatkozó törekvések” szekció

Természettudományos kutatások – Természetismeret-tanítás tagozat

Könnyid István – Szabó Péter – Csontos Péter

MEDIRAAB 2005 Bt

Iharkúti és Darvastói bauxitbányák növényvilága, kincsei

Magyarországon a XX. században meghatározó gazdasági tényező volt a bauxit bányászat. 30 – 40 éve bazárt bányák területeinek növényvilága került felvételezésre. Meg lett határozva az egyes fajok flóraelem, cönotaxon, életforma, T, W, R és természetvédelmi értéke. A két bányában leírt fajok kevesebb mint egyharmada egyezik meg. Mindkét területen feltűnően sok volt a Solidago gigantea. Darvastónál a környékbeli erdő mintha lassan lecsúszna a meddőre, addig Iharkútnál az erdősödés nyomai alig mutatkoznak. Azonban mindkét bánya tartogat kincseket is az odalátogatok számára a sokszor nyomasztó marsi tájban. Míg Darvastó az orchideák szerelmeseinek, addig Iharkút a dinoszauruszok kedvelőinek nyújt felejthetetlen élményt.

Kulcsszavak:
bauxit, botanika, orchidea, dinoszaurusz

Szabó Péter - Könnyid István
Széchenyi István Egyetem

A Tatai Kálvária-domb Természetvédelmi Terület geológiai és botanikai értékei

A Tatai Kálvária-domb Természetvédelmi Terület Tatán a Kocsi utca mellett található domb, mely 166 méteres tengerszint feletti magasságával a város legmagasabb pontja. 1958 óta országos jelentőségű természetvédelmi terület. Az itt található ősmaradványok (az üledékes kőzetekben található növényi maradványok) kutatásában kiváló eredményeket ért el a paleobotanikus Skoflek István. A tatai Kálvária-domb Geológiai Természetvédelmi Területet 1984-ben létesítették, mint geológiai és paleontológiai (földtani és őslénytani) szempontból jelentős bemutatóhelyet. A bemutatóhely a nagy földtörténeti korszakok közül a triász, jura és kréta rétegeket jeleníti meg. Jól nyomon követhető e régió mezozoikumának, a Föld geológiai középkorának alakulása. A geológiai szabadtéri múzeumban a földtani látványosságokat mintegy hatszáz növénycsoportból álló telepített botanikai gyűjtemény egészíti ki. Az egykori kőfejtőben, a fehér, vörös és zöldesszürke mészkő-, kovakő-, homokkő- és márgarétegekben felfedezhetők a kőzetekben található ősmaradványok (Megalodus kagylók, Congeria kagylók, csigák.). E korszak nagy kiterjedésű tengerének fejlődéstörténetét tükrözik a bemutatóhely üledékes mészkő kőzetei.

Kulcsszavak:
Tata, Kálvária, geológia, bemutatóhely

Cseh Sándor
Széchenyi István Egyetem

Legveszélyesebb zivatartípus Magyarországon a szupercella

A szupercellák a hazánk felett kialakuló zivatarok kis hányadát adják, de a meteorológia jellegű károkért jelentős mértékben e képződmények a felelősek. A vizsgálatuk illetve tanulmányozásuk az előzőeken túl azért is fontos, mert hazánkban kialakuló tornádók általában a szupercellákhoz köthetők. Az előadásban bemutatásra kerül a szupercella kialakulásának fizikai feltételrendszere, a szupercellák energiaviszonya, és azok a jelenségek, amelyek a szupercella létrejöttével megfigyelhetők. A szupercellák megfigyelése általában vizuálisan és radarképernyőn történik, mindezek alapján napjainkban a szupercellák osztályozására is sor kerül. Az előadásban a vizsgálat tárgya a globális felmelegedés és a szupercellák gyakorisága között feltételezhető kapcsolat.

Kulcsszavak:
zivatar, szupercella, tornádó, frontok, felmelegedés

Both Mária
Apor Vilmos Katolikus Főiskola

Egységes természetkép

Ahhoz, hogy fizikai és szellemi környezetünket élhető, emberi tájjá alakíthassuk vissza, többre van szükség a természet racionális megragadásánál. Egységes világképre van szükségünk. De a világról és tényeiről bennünk élő tudat és felfogás értelmi és érzelmi tudásra hasadt szét. Egy korszak művészei és tudósai látszólag két külön világban élnek, nincs közös nyelvük, közös szimbólumaik sem léteznek. E kettéhasadt világszemlélet magvát a 17. század filozófiájában találjuk meg. Tankönyvíró kollégáimmal együtt új utat keresünk a természettudományos tárgyak oktatásában. Úgy véljük a filozófia, a művészetek és a természettudományok olyan alkotó, rendező elveket követő emberi tevékenységek, melyek kölcsönösen összefüggenek, hajtóerőt jelenthetnek egymásnak. Úgy véljük, egy pedagógiai program kiinduló pontjai lehetnek.

Kulcsszavak:
tudománytörténet, pedagógiai program, közös műveltség, egységes világkép

Barla Ferenc
Széchenyi István Egyetem

Hamlet és a játékelmélet

2009-ben a Darwin Évben az Apáczai Napok Konferencián Játék elmélet és evolúció címmel tartottam előadást. Jelen előadás az ott elhangzott játékelméleti és a játékelméletnek az evolúcióban alkalmazott eredményeit használja fe. Az ide Arany János évfordulóra való tekintettel Shakespeare Hamlet monológjának Arany fordítását vetjük össze az eredeti Hamlettel, amelyben az evolúció játékelméleti kérdéseit véljük felfedezni.

Kulcsszavak:
Arany János, Shakespeare, Hamlet, játékelmélet, evolúció

„Pedagógusképzés és -továbbképzés, köznevelés, a tanulás és a tanítás megújítására vonatkozó törekvések” szekció

Környezetvédelem – Környezeti nevelés – Fenntarthatóság-pedagógia tagozat

Szabó Veronika Anna
Széchenyi István Egyetem

Reciklált PET minőségnövelt újrahasznosítása, avagy PET palackból zártcellás habszerkezet

Napjainkban a csomagolástechnika területén egyre nagyobb mennyiségben használnak egy utas polimer alapanyagokat, mint például, a polietilén-tereftalátot (PET) ásványvizes palackok alapanyagaként. Ezek az anyagok rövid életciklusuk után nagyon hamar hulladékba kerülnek, amelyek komoly környezeti terhelést jelentenek. Azonban a PET nagyon jó műszaki műanyag, amelynek a másodlagos hasznosításáról mindenképpen gondoskodni kell. A termikus újrahasznosításuk a magas fűtőértékük miatt már kedvezőbb, azonban igazi körforgást csak a fizikai újrahasznosításukkal lehet elérni. A többszöri feldolgozás során azonban csökkennek a PET mechanikai és feldolgozhatósági tulajdonságai. Előadásom során egy olyan tulajdonság javító technológiát kívánok bemutatni, amely a többszöri feldolgozhatóságot nem rontja. Ez a technológia a kémiai habosítás, amelynek következtében kisebb tömegű, jobb fajlagos tulajdonságú, és teljes mértékben újrahasznosítható terméket tudunk gyártani. Kutatásom fő hipotézise szerint: Az újrahasznosított polietilén-tereftalát kémiailag habosított struktúrája megfelelő alapanyag az ipari hasznosításra. Az elvégzett mérések eredményeképp megállapítottam, hogy a rendelkezésre álló kristályosított kék színű palack regranulátum alkalmas zárt cellás habszerkezet kialakítására, amely mind az építőiparban, a járműiparban és széles körben felhasználható lehet. Vizsgálataim során a különböző összetételű, láncnövelő, ütésállóságnövelő és habosító adalékkal gyártott reciklált PET próbatestek szerkezetét és mechanikai tulajdonságait elemeztem. A kutatás részben a környezetvédelmet, részben az innovatív műszaki alapanyaggyártást szolgálja.

Kulcsszavak:
reciklált PET, újrahasznosítás, kémiai habosítás, környezetvédelem, innováció

Honvári Patrícia
MTA, Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont

Önkéntesség és generációk közötti tanulás: új típusú oktatási módszertan környezeti értékeink megóvására

Mi történik, ha az önkéntesség, a generációk közötti tanulás és az IKT alapú játékfejlesztés találkozik egy nemzetközi projektben? Előadásomban ezt a kérdést fogom megválaszolni. Egy nemzetközi projekt tapasztalatai alapján érdemes és lehetséges kombinálni az önkéntességen alapuló természetvédelmet a generációk közötti tanulással. Nincs szükség az önkéntesség fontosságának kihangsúlyozására, különösen akkor, ha a természet védelméről van szó. Ugyanakkor, azt fontos megemlíteni, hogy ez a fajta elköteleződés tanulási lehetőségeket is rejt magában. Még érdekesebb a képlet, ha a tanulási folyamat megvalósításához új típusú eszközöket vezetünk be és alkalmazunk. Az előadás példájában idősek és középiskolás tanulók IKT alapú játékfejlesztéssel közösen tettek a természetvédelemért, mindezt önkéntes alapon. Az alkalmazott oktatási módszertan, valamint öt ország tapasztalatai kerülnek bemutatásra.

Kulcsszavak:
önkéntesség, természetvédelem, generációk közötti tanulás, IKT alapú játékfejlesztés

Kövecsesné Gősi Viktória
Széchenyi István Egyetem

Egy erdei iskolai projekt hatásának vizsgálata tanulásban akadályozott tanulók körében

„A természet titkait kifürkészni, megérteni a természettudományos tantárgyak hívatottak. Ám, ha megfejtjük a titkot, elvész a varázslat. A természet varázsa pedig nem más, mint az érzékeny lélekben megszülető öröm. Ezért fellelni a titkot, átérezni a titokzatosságot, megsejteni valamit a talányokból, rejtelmes cselekvésekkel, különös helyzetekkel, helyszínekkel, érdekes emberekkel, szinte varázsigének ható kifejezésekkel ismerkedni olyan élmény lehet, mely olykor fontosabb, mint a rejtélyre adott pontos válasz.” (Lehoczky János) Az erdei iskola kiváló helyszín az interaktív, élményszerű környezeti neveléshez. Maga az erdei iskola kifejezés nagyon komplex fogalom. Bármely oldalról közelítjük meg, azt mondhatjuk, hogy minden korosztály számára kikapcsolódást nyújt, élményt, játszva tanulást a hétköznapok agyonhajszolt életmódja mellett, melyre egyre nagyobb szükség van az elgépiesült, rohanó, környezetszennyezett világban. Egyszerre nyújtja a felfedezés izgalmát, az értelmi, az erkölcsi az esztétikai nevelést, a környezettudatos magatartás fejlesztését, a néphagyományok, a kultúra iránti nyitottság formálását, a testi – lelki egészség fejlesztését. Az előadás egy olyan hatásvizsgálat tapasztalatait mutatja be, amely 2017 nyarán Ravazdon az erdei iskolai projektben részt vett tanulásban akadályozott tanulók környezettudatos magatartásának fejlődését vizsgálta. Korábbi kutatásaim és több táboroztatási, erdei iskolás élmény irányították a figyelmet a sajátos nevelési igényű tanulók környezeti nevelésére. Szegregált intézményben tanuló, többnyire tanulásban akadályozott tanulók az elmúlt évek során több alkalommal vettek részt erdei iskolai projektekben Ravazdon. Programvezetőként számos olyan jelenséget figyelhettem meg, mely a környezeti tudatformálás mellett pozitív változásokat eredményezett például autista gyermekek állapotának pozitív változása tekintetében is. A 2017-ben kezdődő kutatásban ezen változások nyomon követésére törekedtem a környezeti ismeretek, a környezettudatos magatartás változásának megfigyelése mellett. A korábbi vizsgálatokhoz hasonlóan az ötnapos projekt rövid, illetve hosszú távú hatásainak vizsgálatára került sor komplex metodika alkalmazásával. Az alkalmazott kutatási módszerek között szerepelt a beszélgetés, megfigyelés, kérdőíves adatfelvétel, gondolati térképek elkészítése mellett az egyéni fejlődési utak figyelemmel kísérése gyógypedagógiai kutatási módszerekkel. Mindebben a gyerekeket minden nap tanító és a táborban kísérő pedagógusként jelen lévő gyógypedagógus kollégák voltak segítségemre. A kutatás céljai: -A tanulók környezettudatosságának feltérképezése komplex vizsgálati eljárásokkal. -Az ötnapos erdei iskolai program hatásának vizsgálata, a tanulók attitűdváltozásának követése. -További cél a kutatás során a SNI tanuló kognitív képességeinek, szociális kompetenciáinak, személyiségfejlődésének nyomon követése. -A környezetpedagógiai módszerek hatékonyságának feltérképezése a gyógypedagógiában, fejlesztő pedagógiában.

Kulcsszavak:
környezeti nevelés, fenntarthatóság pedagógia, erdei iskola, projektpedagógia, tanulásban akadályozott tanulók

Kotrics Andrea
Győri Móricz Zsigmond Általános Iskola

Fenntarthatóságra nevelés egy ökoiskolában

Az iskolai egészségnevelés és környezeti nevelés egységes szemléletének és megvalósításának lehetséges módja egy szervezetfejlesztés következtében. A Zöld Iskola Program kialakításának, megszervezésének, megvalósításának, működőképességének, ellenőrzésének, eredményességének bemutatása. Mitől lesz Ökoiskola egy iskola és hogyan jelenhet meg a teljeskörű iskolai egészségnevelés? Hogyan lehet az egészségnevelést és a környezeti nevelést szolgáló tanórai, tanórán kívüli és iskolán kívüli tevékenységeket úgy megvalósítani, hogy a különböző kompetenciaterületeket, tudományterületeket, helyi és globális problémákat összefüggésben lássa a gyerek.

Kulcsszavak:
fenntarthatóság, együttműködés

Pappe Christiane
nyugalmazott középiskolai tanár, Dortmund

A víz táplálék. Gondolatok a globális tanuláshoz

A vízfelhasználás Németországban naponta, fejenként átlagban 122 liter. Az ökológiai vízlábnyom rendkívül nagy lett. A vízfelhasználás a húsz -szorosára nőtt, ha a virtuális vízfelhasználást is belevesszük. Ez pedig azt jelentheti, hogy vízbehozatalra lesz szükség adott időn belül. Az előadás bemutatja az ENSZ deklarációját arról, hogy minden embernek elemi joga van a vízhez és ennek érdekében milyen intézkedések nélkülözhetetlenek. A globális összefüggések, összefonódások globális tanulást tesznek szükségessé. Az előadásban a tartalom és módszerek bemutatása mellett gyakorlati példákat láthatunk az ökológiai lábnyom csökkentésére a köznevelésben. Az előadása mottója: "Gondolkodj globálisan cselekedj lokálisan."

„Pedagógusképzés és -továbbképzés, köznevelés, a tanulás és a tanítás megújítására vonatkozó törekvések” szekció

Pedagógusképzés – Neveléstudomány-oktatás – Hálózati és kooperációs kultúra tagozat

Fehér Ágota
Széchenyi István Egyetem

Pedagógusjelöltek érzelmi készségei és segítő szerepük a pedagógusi eszköztár gazdagításában

A pedagógia egyik kiemelt kérdésköre a gyermeki tanulást megsegítő tevékenységrendszerek azonosítása és aktivizálása. A tudomány fejlődése, az oktatási-nevelési folyamatok egyre összetettebbé válása a mai társadalmi igények és új fejlődési irányok tükrében egyre újabb elvárásokat állítanak a pedagógusok elé. Nem kérdés azonban, hogy a folyamatos változások, a technikai fejlődés mellett is a bizalomteli személyes kapcsolatok, az egyéni érzékenység teszik teljessé a nevelés mozzanatait. Mindezek nyomán kérdőíves vizsgálatomban pedagógusjelöltek érzékenységének megragadására, kiemelten az érzelmi intelligencia jelenségvilágára fókuszáltam. Bar-On megközelítését alapul véve arra keresem a választ, hogy hogyan segíthetik az érzelmi készségtár személyes összetevői a megterhelő élethelyzetekkel való megküzdés folyamatát, valamint a pedagógusi eszköztár gazdagodását a gyermekcsoportokban előforduló iskolai agresszió feloldásában, csökkentésében.

Kulcsszavak:
érzelmi intelligencia, érzelmi készségek, megküzdés, iskolai agresszió

Benyák Anikó – Fehér Ágota
Széchenyi István Egyetem

Az iskolakezdési gyakorlat hallgatói szemmel

A tanító alapszakos hallgatók a szakmai szocializáció képzési szakaszának kezdetén, a harmadik félévben ún. iskolakezdési gyakorlaton vesznek részt saját szervezésben egy általuk választott általános oktatású intézmény első osztályában. A tanévnyitót és az első öt, ill. az első kettő (levelező tagozaton) tanítási napot foglalja magába a gyakorlat. A feladat amellett, hogy a hallgatók ismerjék meg a tanévkezdés rendjét, ügymenetét, dokumentumait, az első osztályba lépő gyermekek iskolai környezettel és annak munkarendjével való találkozásának megfigyelése, különös tekintettel az óvodai és iskolai lét különbségeire, a gyermekek és a pedagógus közötti interakciókra, a szabályokkal való ismerkedésre. A gyakorlatról készített pedagógiai naplón túl a gyakorlati tapasztalatok reflektív feldolgozásának segítésére ebben a tanévben szerkesztettünk egy kérdőívet, melynek kitöltését kértük a hallgatóktól. A kérdőív elsősorban arra fókuszált, hogyan élték meg maguk a hallgatók az első osztályos gyermekek között eltöltött napokat, ill. hogyan ítélik meg a gyakorlat jelentőségét a hivatásukra való felkészülésben. Előadásunkban ezen kérdőívek feldolgozásából nyert adatokat mutatjuk be.

Kulcsszavak:
tanító alapszak, iskolakezdés, reflektivitás

Horváth László
ELTE Eötvös Loránd Tudományegyetem

Szervezeti és diszciplináris kereteken átívelő együttműködések a pedagógusképzésben

A felsőoktatási intézmények tradicionális, diszciplináris alapokon szerveződő struktúrája akadályozza az interdiszciplináris együttműködéseket (Eisen, Hall, Lee, & Zupko, 2009), pedig a 21. századi tudásgazdaság, jól képzett diplomásokat vár a felsőoktatási intézményektől, akik képesek a dinamikusan változó, komplex problémák megoldására. Az utóbbi években megnőtt a kettő vagy több tudományterületre épülő képzések száma (James Jacob, 2015). Az interdiszciplináris képzési programok sikeres implementációjához nem elégséges a szervezeti struktúrán változtatni, az szervezeti kultúra kérdése is (Holley, 2009). Ennek egyik példája a tanárképzés, mely a pedagógiai-pszichológiai, diszciplináris, illetve szakmódszertani területek együttműködésére épül. Az Új Nemzeti Kiválósági Program által támogatott kutatás első szakaszában a tanárképzési képzési programokat vizsgálom a megvalósításában közreműködő szereplők együttműködési intenzitására, tartalmára fókuszálva.

Kulcsszavak:
együttműködés, pedagógusképzés, diszciplináris keretek

Tóth-Bakos Anita - Szarka Katarína - Jaruska Ladislav - Vargová Andrea
Selye János Egyetem

Web-alapú alkalmazások a tanárképzésben – alkalmazások értékelése didaktikai szempontból

Az információs és kommunikációs technológia robbanásszerű elterjedése megváltoztatta a tudásszervezés, a tudásépítés és a tudásátadás formáit és tartalmait. Ezek a változások erőteljesen hatottak és máig hatnak a tanulás didaktikájára, a tanulásszervezésre, a tanár –és diákszerepekre és az intézményi formákra. Az oktatásban megjelentek és egyre nagyobb szerepet töltenek be azok az internetes alkalmazások, melyek a csoportok együttműködését, a tudásbázisok és -hálók kialakítását és a hatékony kollaboratív tanulást és az e-learninget támogatják. A 21. század elején megkérdőjelezhetetlennek tekinthető az internet és a digitális eszközök felsőoktatásban betöltött szerepének fontossága. A globalizálódó környezetben a technológiai fejlődés gyors változásokat hoz létre ezen a területen is, az informatikai innovációk új kihívások elé állítják az oktatási rendszer szereplőit. Az elmúlt évtizedek rohamos ütemű információtechnológiai fejlődése a felsőoktatásra is komoly hatást gyakorol, gyökeresen átalakítva a tanulási környezetet. Ez új lehetőségek és kihívások megjelenésével jár együtt, melyekhez az oktatóknak, az intézményeknek, és nem utolsó sorban a hallgatóknak is alkalmazkodniuk kell. A felsőoktatás próbál lépést tartani a technológiai fejlődéssel, beépítve az új eszközöket az oktatási gyakorlatba. A tanulmány az 002UJS-4/2016 számú Web-alapú alkalmazások a tanárképzésben című KEGA projekt eddigi részeredményeit hivatott összefoglalni és prezentálni, melyek eszmei célja a felnövekvő tanárgeneráció digitális kultúrájának fejlesztése. A tanulmány célja összefoglalni és megismertetni olyan, már létező, ingyenes, vagy részben ingyenesen elérhető web-alapú alkalmazásokat, melyek tanárképzésben didaktikai potenciállal rendelkeznek és az oktatásban alkalmazhatóak. Jelen tanulmány célja bemutatni a projektben résztvevő 50 web-alapú alkalmazás pontozásos értékelésének eredményeit egy előre meghatározott kritériumrendszer alapján. Az értékelés célja, hogy egy átfogó képet adjon az alkalmazásokról, ezzel is segítve azok implementálását a tanárképzésbe.

Kulcsszavak:
web-alapú alkalmazások, pedagógusképzés, digitális kultúra

Hegedüs András
Pécsi Tudományegyetem

A hálózatkutatás alkalmazásának lehetőségei a neveléstudományban egy történelmi példán keresztül

Kutatásomban azt vizsgáltam, hogy a napjainkban aktuális és folyamatosan fejlődő hálózatkutatás módszerei alkalmazhatóak-e a neveléstudományi, azon belül a pedagógiatörténeti kutatásokban. Módszerem a hálózatelméleti alapművek feldolgozásán és kritikai analízisén, valamint az általam vizsgált személyhez, Várkonyi Nándorhoz (1896-1975) kötődő személyes és publikus források tartalmi elemzésén alapult. A Várkonyi hálózatához köthető elsődleges és másodlagos forrásaim közé tartoztak többek között: Bertók László: Várkonyi Nándor bibliográfia; Várkonyi Nándor: Pergő évek (önéletrajz); Várkonyi Péter: Várkonyi Nándor öröksége. Míg a hálózatelmélet területéről az alábbi műveket dolgoztam fel: Barabási Albert-László: Behálózva; Csermely Péter: A rejtett hálózatok ereje; Christakis, Nicholas A. – Fowler, James H.: Kapcsolatok hálójában. Kutatásom várható és reménybeli eredménye, hogy segítségével egy új módszer kerülhet a neveléstudósok eszköztárába, melynek segítségével egyrészt új nézőpontból is vizsgálhatóvá válik egy-egy kérdéskör, másrészt kapcsolat épülhet más tudományágak képviselőivel is, ezáltal mélyítve az interdiszciplináris kutatások lehetőségét és hatékonyságát.

Kulcsszavak:
mesterek és tanítványok, gyenge- és erős kapcsolatok, kapcsolati hálók

Di Blasio Barbara
Kaposvári Egyetem

Módszertani útkeresés a neveléstudományban

Előadásunkban a neveléstudományt érintő változásokat idézzük fel, módszertani javaslatokat fogalmazunk meg, mert a digitális korban szocializálódó ember számára a hagyományos pedagógiai eszközrendszer használata képességfejlesztés szempontjából elavultnak tekinthető. Jelenünk folyamatainak és a kultúra változásának a megértése kikényszeríti a filozófiai elmélkedést. A globalizáció, az emberi létezés komplexitása, a globális világunk és benne az ember társadalmi megfelelése számos többértelmű kérdést vet fel, amelyek megválaszolásában a neveléstudománynak fontos szerep jut. Korunkban - amely a 20. század utolsó évtizede óta gyors ütemben alakult ki és folyamatos átalakuláson esik át - lényeges jelentéssel bíró kifejezések váltak uralkodóvá: globalizáció, tudomány és technológia. Jelenünket olyan kifejezésekkel jellemezhetjük, amelyeknek a hatásai az egyén életében visszafordíthatatlanok, amelyek körülöttünk kognitív és etikai változásokat sugallnak. Ezen hatások a neveléstudományt adekvát megoldások keresésére sarkallják. Az oktatásnak a formális és informális képzéseknek a bonyolult világ folyamatait értelmezni képes állampolgárokat kell nevelniük, hogy a globalizált és komplex világ minél teljesebb megértése elérhető legyen számukra. A tudás fogalma is változik. A digitális környezet az egyén tanulásszervezését átalakítja. Egyéni utak, módszerek, támogatási módok és kontextusok jellemzik. Az IKT és a mobil technológia a spontán tanulás és a közösségi tudásmegosztás lehetőségét kínálja. A blended learning, a kiterjesztett tanulási környezet számos oktatási-nevelési dilemma elé állítja a kutatót. Előadásunkban napjaink oktatást érintő kihívásait foglaljuk össze, illetve néhány módszer (művészetek, IKT) tanulás-tanításban betöltött szerepét mutatjuk be.

Kulcsszavak:
globalizáció, technológia, tudás, tanulásszervezés

„Pedagógusképzés és -továbbképzés, köznevelés, a tanulás és a tanítás megújítására vonatkozó törekvések” szekció

Pedagógiai innovációk – Új irányzatok és nézetek tagozat

Horváth László
ELTE Eötvös Loránd Tudományegyetem

Az oktatási innovációk komplex rendszerként való értelmezése

Jelen előadás az OTKA által finanszírozott „A helyi innovációk keletkezése, terjedése és rendszerformáló hatása az oktatási ágazatban” című kutatás keretében készült. A szekcióelőadás célja, hogy bemutassa az oktatási innovációk kutatásának általános tudáshátterét és építve a projektben született nemzetközi esetleírásokra, bemutassa az oktatási innováció komplex rendszerként, illetve komplex rendszerben való értelmezésének elméleti keretét. Az elméleti összegzés az OTKA kutatás bevezető szakaszában született, a később empirikus adatfelvétel kereteinek kialakítását szolgálja. Az elméleti tanulmány 11 kiemelt, nemzetközi jelentőségű oktatási innováció szakértők által, egységes módszertani útmutató alapján történt leírására épít, mely az oktatás változatos alrendszereiből származik (köznevelés, szakképzés, felsőoktatás, pedagógusképzés). Az esetleírásokban megjelenő közös témák alapján az elméleti összegzésben azonosítottuk a sémákkal rendelkező független ágensek, az önszerveződő jelleg, a közös fejlődés és egyensúlyi állapot, valamint a kontroll kérdéskörét, melyet a komplexitás tudomány nézőpontjából járunk körbe, mindezt illusztrálva az esetleírások példáin keresztül.

Kulcsszavak:
Innova, oktatási innováció, komplexitás, köznevelés, felsőoktatás

Pongrácz Attila
Széchenyi István Egyetem

A szakképzési centrumok innovációs potenciálja és a szakképzés fejlesztése

Jelentős átalakulási folyamat zajlott és zajlik az elmúlt években a hazai szakképzés terén, amelynek az egyik meghatározó lépéssorozata a szakképzési centrumok létrehozása és az iskolaszerkezet átalakítása volt. A 2015. július 1-től működő 44 szakképzési centrum a munkaerő-utánpótlás, a szakképzés minőségi fejlesztése, valamint a felnőttképzés és az élethosszig tartó tanulás kiterjesztése terén is meghatározó szerepet tölt be. Az előadás során ismertetem azt a 2017-ben lezajlott kutatást, amely során az egyes centrumok innovációs potenciálját vizsgáltuk. A kutatás kérdőíves szakaszában többek között azt mértük fel, hogy milyen aktivitással vettek részt az egyes centrumok diákjai és tanárai a nemzetközi mobilitási programokban, milyen pályaorientációs, tehetséggondozási és tananyag-fejlesztési feladatokat képesek ellátni a centrumok, de vizsgáljuk azt is, hogy megítélésük szerint milyen további változtatások, fejlesztések lennének szükségesek a szakképzési rendszerben; milyen a szakképzés munkaerő-piaci megítélése, milyen az egyes centrumok vállalati, intézményi kapcsolatrendszere.

Kulcsszavak:
szakképzési centrum, szakképzés fejlesztés, innováció, vállalati kapcsolatok

Zentai Gabriella
TÁVOK Oktató és Humán Szolgáltató Bt.

A nem formális tanulás helye, szerepe az élethosszig tartó tanulásban, összefüggésben a rugalmas tanulással

Az élethosszig tartó tanulás folyamata a formális, a nem formális és az informális tanulás - felnőttkorban - ismétlődő szakaszaiból áll. Ahhoz, hogy a három tanulási /életszakasz egymással összefüggésben, hatékonyan segítse elő az egyén készségeinek, képességeinek folyamatos fejlődését, a formális tanulás szakaszában el kell kezdődnie az önálló tanulásra való képesség fejlesztésének. A felelős, önálló tanulás képessége a rugalmas tanulás (flexible learning) jelentőségének felismerésével és szakszerű alkalmazásával válhat a sikeres élethosszig tartó tanulás biztosítékává. A nem formális, de szervezett tanulást a rugalmas tanulásnak kell jellemeznie. Kisebb csoportoknak felelősen kell tudniuk dönteni arról, mit, hogyan, hol és mikor akarnak tanulni. Ha a nem formális tanulás szakasza betöltötte hivatását, az informális tanulás szakaszában az egyén felismeri, milyen ismeretekre van szüksége, és ezeket az ismereteket önállóan képes is megszerezni.

Kulcsszavak:
élethosszig tartó tanulás, formális tanulás, nem formális tanulás, informális tanulás, rugalmas tanulás (flexible learning)

Sütő Éva
Pécsi Tudományegyetem

Tanulási motiváció minden életkorban

A tanulási motiváció minden életkorban jelentős szerepet kap. Kezdetben a tankötelezettség teljesítése ró terhet a diákra, később az egyén életében jelentkezik igény, hogy képezze magát az iskolai rendszeren kívül, non-formális és informális keretekben. A technikai- és információrobbanás az élethosszig tartó tanulás (life long learning) életre hívását eredményezte. Nemcsak a munkaerőpiac igényeinek igyekeznek megfelelni azok, akik felnőtt korban ismét visszaülnek az iskolapadba, hanem egy belső késztetés az, ami arra sarkallja őket, hogy nehezebb körülmények között is helyt állva, új tudásra, szakképzettségre tegyenek szert. Előadásom a szakközépiskola, esti tagozatának szakmai képzésében részt vevő hallgatók tanulási motivációjának, az élettel való elégedettségének, a stresszel való megküzdésének eredményeit prezentálja, összehasonlítva ugyanazon iskola nappali tagozatán tanuló 9-10. évfolyamos diákok eredményeivel. Vizsgálom, hogy a minőségi élet elérésében milyen mértékben kap szerepet a magas(abb) iskolai végzettség, az idősebb életkor vagy az elköteleződés.

Kulcsszavak:
tanulási motiváció, szakképzés, minőségi élet, szakközépiskola

Kovács Szilvia
Debreceni Egyetem

„Bűvös kulcs …" – Gyermekversek felnőtteknek? - Az irodalomtanítás innovációjának lehetőségei

Az irodalomtanítás egyik vállalt feladata a történeti nézőpont érvényesítése, ugyanakkor a kortárs szövegek megszólaltatása. E két célkitűzés az irodalomtanítás szövegkorpuszának olyan kiterjesztését teszi lehetővé, amely ösztönzi a tanítás módszertani kultúrájának megújulását. Ezeket a lehetőségeket szeretném megmutatni a gyermek nézőpontját megnyitó, illetve hangját megszólaltató versek segítségével. E verseket a játék nyelvi és tematikus összefüggésében szeretném olvasni. Kosztolányi A szegény kisgyermek panaszai című ciklusának A játék kezdetű verse megmutatja a játék világot teremtő erejét, élet és művészet elválasztottságát látszatként felszámoló hatalmát, valódi és illuzórikus kettősségének szükségszerű összetartozását. A versnyelv metaforikus-szimbolikus jelentésléteseinek egymásba játszása a felnőtt és a gyermek másfajta észlelésének, tapasztalati sémáinak különbségeit, érintkezését kijátszva szembesíti a felnőttet a tehernek érzett lét légies mivoltával. Az előadás arra tesz kísérletet, hogy megmutassa a gyermek-énjével szembesülő felnőtt, illetve a versnyelvben benne élő gyermek látásmódját részben 20. századi, részben kortárs versek olvasásával.

Kulcsszavak:
gyermekversek, nyelvi játék, irodalomtanítás innovációja

„Pedagógusképzés és -továbbképzés, köznevelés, a tanulás és a tanítás megújítására vonatkozó törekvések” szekció

Felsőoktatás-módszertan – Tehetségfejlesztés a felsőoktatásban tagozat

Konczosné Szombathelyi Márta
Széchenyi István Egyetem

Tehetségfejlesztés felsőfokon

A tanulmány célja annak a stratégiai tehetségmenedzsment tevékenységnek a bemutatása, amely a felsőoktatási tehetséggondozás keretei között történik, kiemelten a Tudományos és Művészeti Diákkörök, a Tehetségsegítő Tanácsok és a Tehetségpontok tevékenységét. A vizsgált minta a Széchenyi István Egyetem (SZE) Tudományos és Művészeti Diákköre (TDK), valamint a SZE Tehetségsegítő Tanácsa (SZETT). Ezen belül kiemelten foglalkozik a tehetséggondozás egyetemi szintű összehangolásának és képviseletének céljaival, lehetőségeivel, az egyetemen belüli hálózatosodás, közös platform fontosságával. A tanulmány összefüggéseket tár fel e tehetségfejlesztő tevékenységek és a régiók tehetségmegtartó képessége növelésének lehetősége között. A tehetség érvényre jutása és helyi hasznosulása megköveteli az integráció, szegmentáció és az agilitás stratégiájának alkalmazását.

Kulcsszavak:
TDK, Tehetségtanács, hálózatosodás, tehetségmegtartó képesség

Halbritter András Albert – Lőrincz Ildikó
Széchenyi István Egyetem

A XXXIII. OTDK Tanulás- és Tanításmódszertani – Tudástechnológiai Szekciójának rendezési tapasztalatai

2017-ben a Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Kara rendezte az OTDK Tanulás- és Tanításmódszertani – Tudástechnológiai Szekcióját. A szervezés nehézségein átlendülve sikerült egy emlékezetes szekciót rendezni, melynek főbb tapasztalatai a következőkben összegezhetők: előnyös, ha a rendező kar mögött az egyetem központi egységei és a térségben megnyert szponzorok is felsorakoznak. Az OTDT online rendszer kiváló segítség, a programfejlesztők nyitottak és gyorsak, ha új funkcióra lép fel igény. A tanárok, diákok, oktatássegítő kollégák csapatmunkája és a szakbizottsággal való napi kapcsolat, konszenzussal született eljárások alkalmazása elengedhetetlen. Ugyanakkor a határon túli TDK-mozgalom további népszerűsítést, támogatást igényel.

Kulcsszavak:
OTDK, tanításmódszertan, tantárgypedagógia, tehetséggondozás

Görcsné Muzsai Viktória
Széchenyi István Egyetem

TDK pályamunkák nyelvoktatás, nyelvpedagógia témakörben: egy évtized konzulensi tapasztalatai

Az előadó az Apáczai Karon töltött oktatói munkájának részét képező egy évtizedes konzulensi tapasztalatait összegzi az előadásban. Az előadás apropójaként 2017. tavaszán, az Apáczai Karon rendezett XXXIII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Tanulás- és Tanításmódszertani, Tudástechnológiai Szekciójának szervezése szolgál. Az előadó röviden bemutatja a Tudományos Diákköri munka a (továbbiakban TDK) több évtizede kialakult rendszerét, kereteit. Kitér a karon létrejött idegen nyelvi, nyelvpedagógiai szekció létrejöttének kiváltó okaira, a kezdeti tapasztalatokra és eredményekre, a fejlődés szakaszaira, a lehetséges távlatokra. Bemutatja a hallgatók kiválasztásának, folyamatos mentorálásának és kutatás-módszertani felkészítésének egyes etapjait, országos szinten elért eredményeit. Az eddigi eredmények és tapasztalatok nyomán fölvázol egy lehetséges perspektívát.

Kulcsszavak:
TDK pályamunka, nyelvoktatás, nyelvpedagógia, konzulens, tapasztalatok

Lőre Vendel
Széchenyi István Egyetem

Az üzleti szimulációk tapasztalatai a gazdasági kompetenciák fejlesztésében

Az üzleti oktatásban egyre gyakrabban használt számítógépes üzleti szimulációk kiváló terepet biztosítanak nemcsak arra, hogy segítségükkel gyakorlatközeli és saját tapasztalati ismeretekkel gazdagodhassanak a résztvevők, hanem egyben remek kísérleti elrendezést teremtenek az üzleti döntéseket vizsgáló kutatók számára is. Dolgozatomban bemutatom az üzleti szimulációra épülő oktatási forma legfontosabb jellemzőit, előnyeit, illetve hátrányait, melyet a megszerzett többéves gyakorlati tapasztalatokkal egészítek ki. Mivel a dolgozat tárgyát adó kurzusokon a résztvevők pszichológiai jellemzőit (IQ, személyiség) mértük, ezáltal mélyebb összefüggéseket tudunk felvázolni az oktatási módszer- a résztvevők jellemzői, illetve a szimulációban és az utóellenőrzésen elért eredmények között.

Kulcsszavak:
üzleti szimuláció, hatékonyság, eredményesség, modern oktatási módszerek

„Pedagógusképzés és -továbbképzés, köznevelés, a tanulás és a tanítás megújítására vonatkozó törekvések” szekció

Játékpedagógia – Művészetterápia – A hátrányos helyzetű gyermekek támogatása tagozat

Gróz Andrea
Széchenyi István Egyetem

Fejezetek a játékpedagógia múltjából

A 19. század végének tankönyvirodalmából igyekszünk beletekinteni a játék, játékkal történő fejlesztés történeti-pedagógiai múltjába; megvizsgálva, hogy milyen értékkategóriák határozták meg a nevelés-oktatás tartalmi vonatkozásait. Érdekes törekvés számba vennünk, hogy milyen módon változott a gyermek szabadidős tevékenységének tudatos, tervszerű fejlesztése a különböző játékeszközökkel. Ugyanakkor az a kérdés is felvetődhet, hogy a korszak gondolkodói milyen összefüggést véltek felfedezni a szisztematikus játékos tevékenység és tanulási-tanítási eredményesség között? Az egyes, rendelkezésre álló 19. század végi források között tallózva keressük arra is a választ, hogy az életkori sajátosságok figyelembevétele, a gyermeki 'örömelv' érvényesítése hogyan lehet eredője a hatékony tanulás megalapozásának.

Kulcsszavak:
nevelés, játék, tervszerűség, fejlődés, tanulás-tanítás

Kékes Szabó Marietta
Kékes Szabó Marietta

Az önismeret útján: művészetterápia

A képzőművészeti alkotómunka, irodalom és zene átélésén keresztül megvalósuló, saját élményű, önismereti jellegű művészetterápiás munka a tudattalanból érkező impulzusok kreatív kifejezését teszi lehetővé. Hatását tekintve a módszer egyaránt személyiség- és egészségfejlesztő. A katarzisélményre épülő foglalkozások során relaxálunk, az itt megjelent imaginatív képekkel előbb nonverbális munkát végzünk (alkotunk), majd a született művek révén létrejött, belső- és külső világok közti híd lehetőségét felhasználva, asszociációkon keresztül, megbeszélés során, rekreálódunk. A veszteségekkel való megküzdés és az új élmények befogadására való készség változásait követjük nyomon a művészetterápia által kínált önismereti munka során született alkotásokon keresztül, a jungi lélektan perspektívájából szemlélve a lelki élet anyagba projektált teremtményeit. A csoportban zajló folyamatok, a verbálisan nem/csak nehezen kifejezhető dolgok változatos matériákba vetítésével és az alkotásokra való rátekintés és verbalizáció révén gyógyító folyamatok indulnak meg. Ezen hatás pedig az egyik alkalomról másikra születő munkákban válik megragadhatóvá. A módszer a prevenció több szintjén is jól alkalmazható.

Kulcsszavak:
önismeret, művészetterápia, életút, krízisek

Verebélyi Gabriella
Széchenyi István Egyetem

Hátrányos helyzet - iskola -pedagógus

Hátrányos helyzet – iskola – pedagógus Az előadás/tanulmány anyagát azoknak a pedagógusok által írt esetbemutatásoknak a metaanalízise adja, amelyek 'A hátrányos helyzet hatása a képességek fejlődésére' című kurzus keretén belül készítettek a gyakorlatban dolgozó óvoda-pedagógusok, tanítók, tanárok, szociál-pedagógusok. Már közel 30 éve folyik az a munka, melynek célja, hogy a magyar köznevelésben is megjelenjen a fejlesztő-differenciáló szemlélet a pedagógusok munkájában. Ezt a szemléleti megközelítést várja el a társadalom is, amikor a nevelés-oktatás terén joggal követeli a multikulturalitás és inkluzivitás megjelenését nevelési intézmények falain belül és kívül is. Az elszegényedő és szegény családok számának folyamatos növekedésével, egyre több olyan gyermek van jelen a köznevelési intézményekben, akiknek a családja nem tudja biztosítani a gyermeke számára az iskolai elvárásokhoz szükséges képességek megfelelő szintű és ütemű fejlődését. Így várható, hogy egy-egy osztályon belül erősen eltérő képességstruktúrával rendelkező gyermekek fognak megjelenni, és ezek az egyéni eltérések egyre differenciáltabb pedagógiai megoldásokat kívánnak meg. Az előadás /tanulmány azt mutatja be, hogyan vélekednek a pedagógusok a hátrányos helyzetű tanulókkal való közös munkáról: milyen sikereik/ kudarcaik voltak/vannak a pedagógiai munkájuk során. A metaanalízis pedig azt is megmutathatja, hogy sikerült-e/ megvalósult-e a pedagógiai szemléletváltás, mely szükséges feltétele a multikulturális és inkluzív nevelés/társadalom megszületésének. Ez a társadalmi probléma új megoldásokhoz vezető utak keresését sürgeti, és a jelenlegi kevésbé reflektív, kevésbé eredményes pedagógiai munka újratervezését kívánja meg.

Kulcsszavak:
hátrányos helyzet, iskolai sikertelenség, szemléletváltás hiánya

„Gyógypedagógiai ellátás, együttnevelés, logopédia” szekció

Kékes Szabó Marietta
Szegedi Tudományegyetem

Játszva ismerni meg a gyermeket

Az óvodás gyermek alapvető tevékenysége a játék. Amennyiben egy gyermeknél felmerül, hogy fejlődése a nem kívánatos mederben zajlik, illetve valamilyen pszichés zavarban szenved, úgy viselkedésének és játéktevékenységének megfigyelése alapvetőek a szakember számára a probléma mibenlétének meghatározásához. Autista gyermekeknél számos vizsgálat írt már le atipikus játékmintázatot, azonban csak kevés szisztematikus vizsgálatra került sor. Kutatásomban 15-15 autista (életkor: 5-7 év, M = 6.067; SD = 0.884) és tipikus fejlődésmenetű (életkor: 5-8 év, M = 6.400; SD = 1.055) gyermek játékát hasonlítottam össze szabad játék, imitációs helyzet és szimbolikus játék során. Az eredmények alapján elmondható, hogy az autista gyermekeknél az exploráció bizonyult preferált tárgyhasználati formának, az utánzás viszont a tipikus fejlődésmenetű gyermekekre inkább volt jellemző. Noha a játékfigurákkal demonstrált szociokulturális helyzeteket, azokban végbemenő forgatókönyveket az autisták könnyen felismerték, az azokban megnyilvánuló kreatív részvétel a tipikus fejlődésmenetű gyermekekre volt jellemző. Előadásomban ezeknek a sajátos megnyilvánulásoknak a jelentőségére kívánok rávilágítani.

Kulcsszavak:
játék, autizmus, imitáció, forgatókönyvek, mintázatok

Rohár Alexandra
Széchenyi István Egyetem

Pedagógusok hanghasználata

Előadásomban a rövid elméleti áttekintésben először bemutatom a hangterhelés fázisait, az azokat befolyásoló tényezőket, kiemelve a pedagógusok hanghasználata során megjelenő rizikó faktorokat, majd ismertetem a diszfónia definícióját, okait és tüneteit. A kezelési lehetőségek prezentálása során a holisztikus szemlélet és az interdiszciplináris team-munka kerül a fókuszba, melyek terápiába történő integrálása elengedhetetlen a sikeres beavatkozás érdekében. Célom, hogy felhívjam a figyelmet arra, hogy a professzionális hanghasználók - köztük a pedagógusok is - fokozottan veszélyeztettek a diszfónia kialakulására, melynek megelőzéséhez elengedhetetlenek a hanghigiénés ismeretek. Ehhez a preventív tevékenységhez kívánok hozzájárulni az előadás során bemutatott elméleti és gyakorlati elemekkel.

Kulcsszavak:
professzionális hanghasználók, hangterhelés, diszfónia, hanghigiéné, interdiszciplinaritás

Komjáthy Zsuzsanna
Eötvös Loránd Tudományegyetem

Munkáltatói- munkavállalói attitűdök a mozgáskorlátozott emberek munkavállalói helyzetének tükrében, Nyugat – Dunántúlon

Az első integrációs törekvések nyomán, mely a rendszerváltást követően felerősödtek, hazánkban is, munkáltatói, illetve munkavállalói korba került az a nemzedék, mely együtt nevelkedett a fogyatékos embertársaival. Kérdésként vetődik fel bennünk, hogy a munkaerőpiac e két meghatározó szereplője, mely „kulcsfontosságú” lehet a fogyatékos emberek további társadalmi és munkaerő-piaci integrációját tekintve, hogyan viszonyul egymáshoz a nyílt munkaerőpiacon? Realizálódnak-e, a gyakorlatban azok a tapasztalatok, ismeretek a célcsoport foglalkoztatását tekintve, melyek segíthetnék a hátrányos helyzetű csoportok, köztük a mozgáskorlátozott emberek sikeres munkavállalóvá válását? Megvalósul-e, a munkáltatói gyakorlatban Nyugat –Dunántúlon a mozgáskorlátozott emberek nyílt munkaerő-piaci integrációja? Van-e valós, munkáltatói, munkavállalói igény minderre a nyílt munkaerőpiacon? Az előadás egy doktori kutatás eredményei nyomán mutatja be azokat az adatokat, amelyek alapvetően jellemzik pillanatnyilag Nyugat – Dunántúl huszonhárom nagyvállalatának foglalkoztatási gyakorlatában a mozgáskorlátozott emberek alkalmazását, illetve a munkavállalói kör foglalkoztatás színterére vonatkozó igényét.

Kulcsszavak:
első integrációs törekvések; munkáltató-munkavállalói kor, munkaerőpiac; kutatási eredmények

Kolozsvári Csaba
Eszterházy Károly Egyetem

A tanulmányi kedvezmények és a tanulmányi eredményesség összefüggései tanulási zavar és tanulási nehézség kategóriába sorolt tanulóknál

A tanulási zavar és a tanulási nehézség jelensége, mint bármely más jelenség, több nézőpontból vizsgálható. Több szerző (Dudley-Marling 2004, Anyon 2009) szerint, a témában publikált kutatások a tanulási zavart rendszerint objektivista nézőpontból, egyéni problémaként írják le, vagyis kissé egyoldalúan a gyermek képességeit és egyéb személyiségjellemzőit teszik a vizsgálat tárgyává. A teljesítményről azonban tudjuk, hogy rengeteg körülmény összhatásának az eredménye, az oktatási és társadalmi környezetnek abban jelentős szerep tulajdonítható.
Az esélyteremtő iskola/méltányos oktatási környezet paradigmájában (Keller és Mártonfi 2006, Varga 2015) gondolkodva, figyelembe vesszük a tanulók között létező különbségeket (legyenek azok képességbeli, kulturális, anyagi, vagy egészségügyi jellegűek) – és megfelelő oktatási környezetet igyekszünk azokhoz illeszteni. Ha az oktatási környezet illesztése sikeres, a tanulók közötti teljesítménybeli különbségek kevésbé lesznek társadalmi szempontok mentén kimutathatók.
A magyar köznevelési rendszerben hasonló tanulmányi kedvezmények és oktatási többletszolgáltatások (a továbbiakban méltányossági cselekvések) társulhatnak a két vizsgált ellátási kategóriához. Előadásunkban empirikus adatokra támaszkodva elemezzük az ellátási kategóriába sorolt tanulók által igénybe vett méltányossági cselekvések és a tanulmányi eredmények összefüggéseit.
Az adatokat 2016 tavaszán gyűjtöttük kérdőíves módszerrel, az Észak-magyarországi Régió tanulási zavarról- illetve tanulási nehézségről szakértői véleménnyel rendelkező 7.-12. osztályos tanulóitól (N=316). Az elemzésben, a méltányossági cselekvések mennyiségi mutatóit vettük figyelembe (fejlesztés/korrepetálás gyakorisága és helyszíne, valamint az igénybe vett tanulmányi kedvezmények mennyisége), ezeket vetettük össze a tanulóknak az előző tanévben elért bizonyítvány átlagával. Az elemzésben figyelembe vettük továbbá a tanulók családi erőforrásait (szülő iskolai végzettsége, kulturális és anyagi erőforrások).

Az eredmények megerősítik azt a feltételezést, miszerint a jelenleg alkalmazott méltányossági cselekvések nem egyenlítik ki a tanulók között létező különbségek tanulmányi eredményekre gyakorolt hatását.

Kulcsszavak:
tanulási zavar, tanulási nehézség, méltányos oktatási környezet, tanulmányi kedvezmények, tanulmányi eredményesség

Jászi Éva- Szabóné Pongrácz Petra
Széchenyi István Egyetem

'...mivel gyógypedagógusra mindig szükség van'
A gyógypedagógus pálya kihívásai az „utánpótlás” szemével

A felsőoktatásban részt vevő fiatalok pályaválasztási motivációjának, pályaképének, jövővel kapcsolatos terveinek megismerésére már több hazai kutatás is fókuszált. A téma aktualitását az adja, hogy a gyógypedagógus szakma már évek óta szakemberhiánnyal küzd mely eltérő intenzitással jelentkezik a különböző szakterületeken. Ezáltal nagyobb figyelem irányul az „utánpótlás” képzésére. Fontos, hogy a hallgatók tisztában legyenek saját képességeikkel, melyek a szakmában való elhelyezkedésnél is irányt kell, hogy mutassanak. Milyen tényezők játszottak szerepet pályaválasztásukban? A belső vagy a külső motivációs elemek voltak meghatározóbbak a döntés megszületésében? A diploma megszerzésén túl milyen jövőbeli célokat tűznek ki maguk elé? Jelen kutatás célja a győri gyógypedagógus képzésben részt vevő első éves hallgatók pályaválasztási motivációjának, valamint jövőképének megismerése. A vizsgálati módszert egy szabad fogalmazás tartalomelemzése, valamint egy kérdőíves felmérés adta. A kérdőív a pályaválasztási motivációk feltérképezésére fókuszált, emellett válaszaikból a gyógypedagógus hivatással/szakmával kapcsolatos ismereteiket és véleményüket is megtudtuk. Kitűzött cél a komplexebb kép megalkotása érdekében a többi évfolyam megkérdezése is.

Kulcsszavak:
gyógypedagógus, pályakép, motiváció, jövőkép

„Pedagógusképzés és -továbbképzés, köznevelés, a tanulás és a tanítás megújítására vonatkozó törekvések” szekció

Nyelvpedagógus-képzés – Nyelvi és kulturális diverzitás – Identitás és annak nevelési aspektusai tagozat

Puskás Andrea
Selye János Egyetem

Updating the Models of Training EFL Teachers

The paper focuses on the new challenges and opportunities of English as a foreign language teacher training programmes and discusses both the responsibilities of the training institutions, training programmes and trainers and the adequate knowledge and attitudes of teacher trainees. Special attention is paid to the preparation of future primary school teachers. The paper examines the knowledge base teacher trainees are generally supposed to acquire on the basis of theoretical background and the several modes of knowledge transmission frequently used in teacher training programmes. The paper proposes some updated modes or models of trainee preparation and insists on a shift to a more practice-based and trainee-centred approach in primary teacher training.

Kulcsszavak:
teacher training, teacher training programmes, knowledge base, practice

Csillag Andrea
Debreceni Református Hittudományi Egyetem

What Does Fear Do in Different Parts of the Body? Some Cognitive Semantic Implications of Using an Online Dictionary

There are a number of monolingual and bilingual dictionaries available on the Internet providing plenty of examples of what words mean and how they are used. However, one may wonder whether it is only information about meaning and use that such online sources provide. The paper studies four online monolingual dictionary entries (fear, anxiety, nervousness and tension at http://www.thefreedictionary.com) and discusses a selection of the example sentences listed in each entry. Using a cognitive semantic approach the paper aims at investigating metaphors and metonymies instantiated by expressions of fear and related concepts containing body part terms and see what implications the findings have for understanding the concept of fear and emotion concepts in general as well as the study of English emotion vocabulary.

Kulcsszavak:
dictionary, emotion concept, metaphor, metonymy, vocabulary

Presinszky Károly
Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem

Nyelvjárási hangoskönyv és a dialektológia korszerű oktatása

A Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem honlapján 2017 elején jelent meg a Szlovákiai magyar nyelvjárási hangoskönyv 1. része (http://www.umjl.fss.ukf.sk/hu/?page_id=1352). A hangoskönyv olyan informatikai eljárással készült, melynek segítségével a hangfelvétel és annak fonetikus lejegyzése egyszerre jelenik meg, tehát valójában egy multimediális nyelvjárási szöveggyűjtemény. A magyar egyezményes hangjelölés elveit követő lejegyzések nemcsak a nyelvjárási sajátosságok megbízható adatait tartalmazzák, hanem a szövegek tematikai sokszínűségével ízelítőt adnak az adott tájegység néprajzi sajátosságaiból is. A hang és a lejegyzés szinkronizálása a Bihalbocs dialektológiai szoftver segítségével készült, melyet Vargha Fruzsina Sára és Vékás Domokos fejlesztettek ki. Az előadás különféle feladatokat mutat be, melyek a hangoskönyvben közölt beszélt nyelvi szövegek sokrétű elemzésére és ezzel együtt a nyelvjárások korszerű oktatására kínálnak lehetőséget.

Kulcsszavak:
nyelvjárások, beszélt nyelv, hangoskönyv, multimediális szöveggyűjtemény, feladatok

Kocsis Anett
Pécsi Tudományegyetem

A magyarországi szlovák identitás köznevelésbeli önérvényesítési stratégiáinak beazonosítása és összehasonlítása

A kutatást meghatározó elméleti nézőpont szerint a nemzetiségi pedagógus szerep és annak intézményi értékelése és szociálisérdek- érvényesítés szempontjából, valamint emlékezet-kutatás. Az előbbiek kisebbségi, nemzetiségi identitás csoportazonosság tényezőire való hatása . A kutatás kisebbségi identitás mentális struktúráiban a pedagógus individualitásában identifikált együttes élmények által hordozott többlet meghatározására törekszik. A kialakuló közös emlékezet összekapcsolódik, és lehetővé válik a közös vagy megosztott emlékezet kibontakozása. Ezáltal válik lehetővé a csoport–emlékezeti elbeszélés–identitás vizsgálata, jelen esetben a mo-i szlovák kisebbségi pedagógus emlékezeti rendszerének vizsgálatai révén. A kutatás rövid távú célja a fővárosi és pest megyei szlovák nemzetiségi köznevelési intézmények vizsgálata, távlati célja az országosan kiterjesztett kutatási vonalon a kisebbségi identitásban önmagát megélő ember beazonosítása. Azaz a kisebbségi identitás kiiktatására irányuló: univerzalista beszédmódot használó; kisebbségi identitást idealizáló: kulturalista beszédmódot preferáló; identitás lefokozására törekvő: hatalmi beszédmódot használó környezet identifikálása.

Kulcsszavak:
köznevelés, identitás, emlékezet, kisebbség, szlovák

Kerekes Judit
City University of New York, College of Staten Island

Az Amerikai Magyar Iskolák Találkozójának útkereső és újratervező szerepe a magyar iskolák életében

Az Amerikai Magyar Iskolák Találkozójának útkereső és újratervező szerepe a magyar iskolák életében Ebben a szekcióban megismerheti az Amerikában dolgozó hét végi magyariskolák tanárainak tárgyi, módszertani, pedagógiai innovativ továbbképzését, óvodától középiskolás korig. Milyen hatást gyakorol az évenként New Yorkban megrendezésre kerülő Amerikai Magyar Iskolák Találkozója (AMIT) a sokszor önkéntesen tanító pedagógusok munkájára? Az AMIT-ra a szakma legkiválóbbjait hívjuk meg tengeren innen és túlról, akik interaktiv workshopok keretében, mutatják be a legújabb tanítás-tanulási módszereiket. Az iskolák kiállitás keretében ismerhetik meg egymás eredményit. Konkrét példát látunk az iskolák és a tanárok közötti kollaborációra. Évről évre a résztvevők igényeire épülő témákat, mint differenciált oktatás, együttműködés a szülőkkkel és a cserkészettel, dolgozunk fel. A szekció résztvevői képek és videók segitségével nyerhetnek mélyebb betekintést az immáron negyedik, ötödik generációt nevelő tanári továbbképzés munkájába.

Kulcsszavak:
tanári továbbképzés, tapasztalatcsere, kollaboráció, differenciálás

Sherwin, Helen – Lőrincz Ildikó – Boldizsár Boglárka – Makkos Anikó
Széchenyi István Egyetem

Félúton vagyok – magyar tanítójelöltek nézetei a többnyelvű kommunikációs kompetenciáról

A két- és többnyelvű nevelésben a nyelvek közti kapcsolatok kiaknázásában rejlő lehetőségeket számosan tárgyalták, így a két- és többnyelvű nevelés céljai, programjai kapcsán (Cummins, 2007, Garcia and Kleifgen, 2010), a második idegen nyelv tanulása kapcsán (Hufeisen-Neuner, 2004), a nyelvi tudatosság és a többnyelvű nevelés hatékonysága szempontjából (Jessner, 2016). Ugyanakkor a magyar oktatási térben nem ismeretes kutatás a témában. Kismintás kvalitatív kutatásunk 23 tanítójelöltet vizsgált a választott műveltségterület (angol, német, magyar) és a szakmai tudás, tapasztalat (évfolyam) alapján. A vizsgálat fókusza az alanyok nyelvi életútja, nyelvtanulási tapasztalatai nyomán a többnyelvűségről alkotott nézetek. Félig strukturált fókuszcsoportos interjúk, kérdőívek alapján a tanítójelöltek nézetei egy olyan mentális nyelvi modellre utalnak, amely átmenetet mutat egy dinamikus többnyelvűség-modell (multicompetence, Cook, 1999, Jessner, 1999, 2008), és a nyelvi repertoár elemeit izoláló modell között (Castellotti-Moore, 2005). A multikompetencia kialakulását segítő fő tényezőnek a sikeres többnyelvű kommunikációs tapasztalat tűnik (Franceschini, 2011).

Kulcsszavak:
nyelvi életút, repertoár, többnyelvű kompetencia, mentális modell, multikompetencia

Párhuzamos valóságok: egyetemesség és diverzitás szekció

Lőre Péter
AUDI HUNGARIA Zrt.

A vállalati kommunikáicó színtere

A vállalati kommunikáció célja, eszközrendszere és szerepe egy iparvállalat életében. Az előadás választ ad arra, hogy a nyilvánosságban miylen módon szükséges egy vállalatnak jelen lenni a pr , a sajtó és a public affairs voantkozásában, valamint mlyen módon tudja a vállalti kommunikáicó erősíteni a vállalati kommunikációs folyamatokat, erősíteni munkatársai koötődését és hogyan tud hozzájárulni a vállalat munkaadói imázsának szerepéhez.

Kulcsszavak:
a belső kommunikácó, Pr tevékenség, hírnév menedzsment, kormánykapcsolatok jelentősége

Czechmeister Mónika
AUDI HUNGARIA Zrt.

Milyen szerepet játszik a pr, sajtómunka, a mecenatura és szponzoráció egy iparvállalat életében

A kommunikációs tevékenységek átszövik ma már a vállalatok mindennapjait küéönböző szinteken. A Pr szerepe a gazdaságban egyre erősödik, jelentősége egyra nagyobb teret nyer, hiszen mindez a vállalati felelősségvállalás jegyében fontos eleme a hírnévmenedzsmentnek. Ezen tevékenységek a vállalatról kialakult képet pozitív módon tudják befolyásolni, ami a mai kiélezett versenyben előnyt jelenthet minden vállalat számára.

Kulcsszavak:
a vállalat és a közvélemény viszonyrendszere, kapcsolatépítés és ápolás

Ablonczyné Mihálylka Lívia
Széchenyi István Egyetem

Üzleti kommunikáció vizsgálata a kulturális diverzitás tükrében

Napjainkban az üzleti kommunikáció kutatása fontos célterület nemzetközi színtéren. A világgazdaság globalizációs tendenciáinak tükrében ma már elengedhetetlen, hogy Magyarországon is kiemelt szerepet kapjon az üzleti kommunikáció tanulmányozása figyelembe véve, hogy nemcsak a vállalati külső kommunikáció zajlik multikulturális térben, hanem a munkahelyi kulturális különbségek szintén hatással vannak a vállalati belső kommunikációra is. Az előadás feltérképezi és bemutatja azokat a tendenciákat, amelyek az utóbbi 15-20 évben az üzleti kommunikáció kutatása területén meghatározóak voltak, hangsúlyozva, hogy a diverzitás és sokszínűség figyelembevétele és megfelelő kezelése versenyelőnyt jelenthet a vállalatok számára. A sokszínűségre nyitott és innovatív vállalat elismeri, hogy a kommunikáció és a kultúra szoros kapcsolatban vannak egymással: a kultúra befolyásolja a kommunikációs viselkedési szabályokat; a kulturális másságot értékként kell kezelni; és a különböző kulturális háttérrel rendelkező emberek együttműködésével lehetséges csak sikeres üzleti eredmények létrehozása.

Kulcsszavak:
kommunikáció, kultúra, gazdasági szintér, üzleti siker

Szőke Júlia
Széchenyi István Egyetem

Kritikus interakciós esetek a nemzetközi üzleti életből

A kultúra nemzetközi üzleti életre gyakorolt hatása számos esetben tetten érhető. Ez a hatás legjobban úgy mérhető, ha azt vizsgáljuk, mi történik, ha két nemzet/kultúra képviselője üzleti kapcsolatba lép egymással. Az interakciók vizsgálatának legjobb módja pedig kvalitatív kutatás folytatása és kritikus interakciós esetek gyűjtése. Ennek megfelelően jelen tanulmány a fenti kérdésekkel foglalkozik magyar-osztrák nemzetközi üzleti interakciókat elemezve. A kutatás kvalitatív módon, strukturált interjúk segítségével zajlott magyar vállalati alkalmazottak körében. A tanulmány célja, hogy ismertesse a kutatás eredményeként feltárt kritikus interakciós eseteket, amelyek segítségével megérthető, hogy a kultúra miként befolyásolja a nemzetközi üzleti életet. A tanulmány rávilágít arra a fontos tényre is, hogy nemcsak a kulturális különbségek, hanem a hasonló/azonos kulturális sajátosságok is okozhatnak problémát a kapcsolatok során. A tanulmány a sikeres nemzetközi üzleti kapcsolatokra vonatkozó következtetések és javaslatok megfogalmazásával zárul.

Kulcsszavak:
kultúra, kommunikáció, nemzetközi üzleti élet, kritikus interakciós esetek

Tompos Anikó
Széchenyi István Egyetem

Demográfiai tényezők szerepe az etikai döntéshozatalban

Az elmúlt néhány évtizedben a nemzetközi szakirodalomban számos tanulmány foglalkozott a nemzeti kultúra, életkor és nem az etikai döntéshozatalban játszott szerepének vizsgálatával. Az eredmények meglehetősen ellentmondásosak voltak, különösen az etikailag kétséges tárgyalási technikák elfogadásának és alkalmazásának esetében. A jelen tanulmány egy kérdőíves felmérés kapcsán járja körül ezeket a kérdéseket. A Nyugat-Dunántúl régió üzleti tárgyalóinak körében végzett vizsgálat eredményei arra engednek következtetni, hogy a nemzeti kultúra a legbefolyásolóbb tényező. A nemek tekintetében a nők magasabb etikai standardokat képviselnek mind az értékek, mind a gyakorlat vonatkozásában, míg a korosztályok között a fiatalabb generáció inkább csak értékeiben tűnik bevállalósabbnak, mint az idősebb generációk. Szignifikáns különbségek e két demográfiai tényező esetében csak csekély mértékben voltak kimutathatók.

Kulcsszavak:
etikailag kétséges tárgyalási technikák, generációk, kultúra, nemek

Nárai Márta
Széchenyi István Egyetem

Középiskolások értékvilága és társadalmi érzékenysége

Az előadás a budapesti, debreceni, győri és pécsi középiskolások körében 2017 tavaszán folytatott „Iskola és társadalom 2017” elnevezésű kérdőíves kutatás (N=2791) eredményeinek segítségével mutatja be a 9. és 11. osztályosok értékvilágát, a társadalmi érzékenységgel összekapcsolható értékpreferenciákat, társadalmi aktivitásokat, valamint kitér különböző tématerületek (társadalmi vagy perszonális kérdések, problémakörök) családon belüli beszélgetésekben való megjelenésére is. Ez utóbbi fontos szocializációs momentum, a szülői közvetítés vagy annak hiánya társadalmi érzékenységüket is formálja, vagy adott esetben deformálja. Az eredetileg politikai szocializáció vizsgálatára törekvő kutatás lehetőséget adott a megnevezett területek vizsgálatára és a különböző iskolatípusok és a városok közötti összehasonlításra is.

Kulcsszavak:
középiskolások, értékvilág, társadalmi érzékenység, családi kommunikáció

Baranyiné Kóczy Judit
Széchenyi István Egyetem

Testesültség a nyelvben, avagy mit látunk a szemünkkel?

A testesültség kifejezés a nyelvtudományban arra utal, hogy a világra vonatkozó tapasztalatainkat az emberi test lehetőségei és korlátai között szerezzük, így a test a fogalmi rendszer, beleértve a metaforikus megfeleltetések alapját képezi (Gibbs 2005, Johnson 1987). Ez legjobban a testrészek különböző céltartományokhoz (gondolkodáshoz, érzésekhez) való kapcsolásában nyilvánul meg. Jól ismert példa erre a látás és az intellektus közötti megfeleltetésen alapuló MEGÉRTÉS LÁTÁS metafora, amelyet Lakoff és Johnson (1980, 1999) és Sweetser (1990) egyetemesnek tart, és amelyet számos kutatás is alátámaszt (Danesi 1990, Ibarretxe-Antunano 1999, 2002, Sweetser 1990, Tolcsvai Nagy 2013, Viberg 2008, Yu 2008). Másfelől bizonyítást nyert, hogy a látáshoz kapcsolódó metaforikus kifejezések domináns konceptualizációja a nyugati kultúrán kívül eső nyelvekben nem mindig a MEGÉRTÉS LÁTÁS metafora, valamint a MEGÉRTÉSt más érzékelési módok is kifejezik (Devereux 1991, Ibarretxe-Antunano 2008, Mayer 1982, Seeger 1975). A különbségek oka az, hogy az érzékelés és az absztrakt tartományok közötti kapcsolat kulturális modellekben gyökereznek (Kövecses 2000, Sharifian 2017, Sharifian et al. 2008, Yu 2009). Az előadás célja a szem szóból képzett származékszavakon és kifejezéseken keresztül vizsgálni azt, hogy vajon igazolható-e, hogy a testrészhez kapcsolódó elsődleges konceptualizáció A SZEM A GONDOLKODÁS/MEGÉRTÉS HELYE. Az eredmények szerint a MEGÉRTÉS LÁTÁS metafora jelen van a magyar nyelvben (pl. szemlélet, éles szeme van valamihez,), azonban két másik tartomány is hangsúlyos a szem konceptualizációjában: az ERKÖLCS (szemérmes, szemtelen, kisül a szeme) és az ERŐ/HATALOM (szemmel ver, szemmel tart, szeme közé néz). Ezáltal a SZEM nem kizárólag A GONDOLKODÁS/MEGÉRTÉS HELYE, hanem az ERKÖLCS és az ERŐ/HATALOM forrástartománya is.

Kulcsszavak:
kulturális konceptualizáció, megértés, metafora, szem, testesültség

Burián Miklós

A zenei katarzis kvantumfizikai magyarázata

A szerző hosszabb előtanulmány után méréseket alkalmazott egy a témához kapcsolódó kísérlethez. A kísérlet módszere: Radiesztéziás körrel bemérjük a k. Sz. kvantumrezgését még a zene meghallgatása előtt, amelyet indító rezgésnek nevezünk. A rezgéstartományokat %-ban mérjük, mivel a valódi kvantumrezgések mérésére nincs eszközünk. Ugyanakkor így is tájékozódunk az egyes rezgéstartományok távolságára. A zene hallgatása közben bemérjük a zene rezgéstartományát szintén %-ban és hasonlítjuk a k.sz. rezonanciájához. Ha a mérő kilengése megáll, azt katartikus pontnak nevezzük, amelyek, ha a zene rezgéstartományát nem érik el negatív, ha zene rezgéstartományát meghaladják pozitív katarzisról beszélünk.

Kulcsszavak:
zene, katarzis, rezgéstartomány

Szunyogh László
Széchenyi István Egyetem

Táj és tájelemek a szobrászatban

A táj megjelenítése nem szobrászi probléma, az emberi és - állati alakok állnak a klasszkius szobrászi szemlélet a figyelmének fókuszában. A reneszánszban kitüntetett a táj iránti érdeklődés, a természeti környezet a maga teljességében és szépségében kap szerepet, mint az események háttere a szobrászi alkotásokon is. A barokkban önálló műfajjá válik a táj a festészetben, de ennek megfelelőjét nem találjuk a szobrászatban. Ugrásszerű változás a 20. században következik be, a land art megfordítja a viszonyt: a táj nem témaként jelenik meg a művészek alkotásain, hanem maga a természet, a táj válik az alakítás tárgyává. A kortárs alkotók munkáiban a táj ismét részt kér a művészi figyelemből. A 19-20. századi iparosodás következményeként egyre több ipari objektum jelenik meg a tájban, így ezek is a táj részét képezik. Újabban urbánus tájakat emlegetünk. A kortárs festők és szobrászok alkotásaiban is a megváltozott táj-felfogás jelenik meg.

Kulcsszavak:
táj, tájelemek, szobrászat, táj mozgásban

Szörényiné Kukorelli Irén – Hardi Tamás – Uszkai Andrea
MTA, Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont – Széchenyi István Egyetem

Depopulation of villages as a disturbing factor of resilience in Hungary

Resilience can be applied as an answer to rural development. According to Walker at al (2006) rural resilience has got three sub elements; economic, ecological and cultural (social) factors. These factors are related each other. In this paper we emphasize the role of depopulation out of social factor, and started to investigate the ecological impact too. Therefore we summarise the impacts of depopulation on the functions, structure, image and the landscape of rural settlements and its environment. These transformations are clearly visible in several settlements in Hungary, where the decline of population is significant, due to the out-migrations and the ageing of the population. An analysis was being carried out using a set of demographic and housing data by municipalities (settlements). We created a database for all (3135) municipalities of Hungary except of Budapest and large cities, in the census years (1990, 2001 and 2011), and used principal components analysis and K-mean cluster analysis to reduce the number of variables. As a result our maps show, that in Hungary the majority of rural settlements are losing their population, except of the capital region and the regional centres and their surroundings. The worst situation can be found in the regions characterised by small villages in the north-eastern and south-western part of the country. But there are several declining settlements in regions with relative good economic condition. The industrialization and urbanization of the second half of 20th century didn't affect seriously the Hungarian settlement system (in comparison to the Bulgarian rural areas), but in the last two decades centralization processes of the population and workplaces caused an accelerating demographic decline of the Hungarian rural areas. The further question of our researches weather the depopulation itself disturbs the resilience, if yes, by which quantity of depopulation the settlement is not able to be resilient. This work was supported by the bilateral exchange program of Bulgarian and Hungarian Academies of Sciences (under the title „Depopulating areas in Bulgaria and Hungary").

Kulcsszavak:
resilience, depopulation, rural area

Hardi Tamás
MTA, Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont – Széchenyi István Egyetem

Közép-Európa, Kelet-Európa, Balkán - átalakuló térfogalmak egy empirikus kutatás tükrében

Közép-Európa, Kelet-Európa, a Balkán és Délkelet-Európa, mint nagyrégió fogalom nem határolható körbe egyszerűen földrajzi határokkal. Földrajzi kiterjedésük a történelmi, kulturális és geopolitikai folyamatok eredménye, így gyakran változik. A nagyrégiók kiterjedése és tartalma körüli viták időnként felerősödnek, főként válságidőszakokban – gondoljunk csak a világháborúk alatti és az azt követő évekre, a rendszerváltásra vagy napjainkra. Tanulmányunk az előzmények rövid összegzésével korunk szempontjából világít rá a geopolitikai átalakulásra és bemutatja empirikus kutatásunkat. Kutatásunk során egy kérdőíves felmérést készítettünk, amelyben Magyarország és a hét szomszédos ország egyetemi hallgatóinak mentális térképeit vizsgáltuk, választ keresve arra a kérdésre, hogy a válaszadók hol helyezik el saját országukat, milyen kép él bennük az adott nagyrégiókról. Eredményeink ugyan viták tárgyát képezhetik, de egyértelműen mutatják az egyes országok konvergens vagy divergens folyamatait, legalábbis, ahogyan azt a fiatalok látják.

Kulcsszavak:
mentális térkép, Közép-Európa, Kelet-Európa, Balkán, geopolitikai régió

Berek Sándor
Debreceni Református Hittudományi Egyetem

Cigány/roma reprezentációk a Vasárnapi Ujságban az 1850-es, az 1860-as és az 1870-es években

Az előadás tárgya, hogy miként tekintettek a 19. század 1850-es, 1860-as és az 1870-es évei-ben Magyarországon a cigányokra/romákra. Miként jelenítették meg, egyáltalán mit tudtak róluk vagy milyennek képzelték el őket. Milyen volt ebben az időszakban és miben változott a cigányokról/romákról alkotott kép. A reprezentációk forrásai a Vasárnapi Ujságban megjelent cigányokról/romákkal kapcsolatos szövegek és grafikai ábrázolások. Ezek a cigányok-ról/romákról készült különféle reprezentációk elhelyezhetőek a cigányokkal összefüggésben kialakult megközelítések rendszerében, ezen belül is elsősorban a devianciaorientált struktura-lista [civilizatórikus], a devianciaorientált esszencialista [rendészeti] megközelítés, valamint a leíró esszencialista [klasszikus néprajzi] megközelítés keretei között. A megközelítések típusai az adott reprezentációkban keveredhetnek egymással, határaik nem mindig egyértelműek, inkább egy gondolati-logikai szerkezetet biztosítanak az értelmezések számára.

Kulcsszavak:
cigány/roma reprezentációk, Vasárnapi Ujság, devianciaorientált strukturalista megközelítés, devianciaorientált esszencialista megközelítés, leíró esszencialista megközelítés

Eged Alice
Debreceni Református Hittudományi Egyetem

Kommunikation und Repräsentation: Staatsbesuche in der Weimarer Republik

Die Weimarer Republik umspannt einen relativ kurzen Zeitraum. Die Geschichte der vierzehn Jahre ist von überreicher Ereignisfülle und höchster Komplexität. Sie ist auch „improvisierte Demokratie" genannt worden, denn sie wurde nicht von einer starken Bewegung erkämpft, sondern als Notlösung improvisiert. Nach 1923 kam ein Prozess der inneren Konsolidierung in Gang, und auch die außerpolitische Isolierung wurde allmählich durchbrochen. Die Weimarer Republik wurde fast zehn Jahre lang von keinem ausländischen Staatsoberhaupt offiziell besucht. Der afghanische König begleitet von seiner jungen Frau besuchte als erstes Staatsoberhaupt Deutschland im Jahre 1928. Der Besuch von Aman Ullah folgte im nächten Jahr mit dem Visite des ägyptischen Königs. Die Rückkehr „zur Normalität" war aber gar nicht so einfach: einerseits hatte die Republik mit der Organisation keine eigenen Erfahrungen, andererseits brauchte sie eine innerdeutsche Konsensbildung.

Kulcsszavak:
Weimarer Republik, Staatsbesuch, Öffentlichkeit, symbolische Politik, Spielraum

Pospíšil Miklós
Selye János Egyetem, Református Teológia Kar

Keresztyén álláspontok a házasság és bizonyos együttélési formákkal kapcsolatban, a paráznaság bűnének fényében

Dolgozatomban egy olyan témával kívánok foglalkozni, ami nemcsak a világi embereket ossza meg, hanem a különböző felekezetek között is eltérő álláspontok fogalmazódtak meg. Ezek közül szeretnék néhányat ismertetni, majd rávilágítani a közös és az eltérő, majd azon pontokra, amelyeknél véleményem szerint lehetséges lenne az egymáshoz való közeledés. Továbbá bemutatnám a házasság biblikus, transzcendentális dimenzióját és nélkülözhetetlenségét az ember számára, mint Isten kegyelmi ajándékát. Rövid történelmi áttekintésre is sor kerülne a házassággal kapcsolatban, mivel az adott korban uralkodó viszonyok mindig is döntően meghatározták az emberek vélekedését. Az általam választott nyugati és keleti egyházatyák és reformátorok nézeteit is felvázolnám dióhéjban, mivel gondolkodásuk döntően befolyásolták az egyházak házasság iránti vélekedését. Kitérnék egyes felekezetek ma érvényben lévő törvényeire, a házassággal kapcsolatban. Eme témánál nem maradhat említés nélkül például a születésszabályozás, az abortusz, a szexualitás, paráznaság fogalmai keresztyén megvilágításban.

Kulcsszavak:
házasság, paráznaság, szexualitás, Isten, agapé

Varga Balázs
Széchenyi István Egyetem

A szocialista korszak néhány tipikus győri gazdasági vezetőjének életútja

Előadásomban a szocialista korszak néhány tipikus győri gazdasági vezetője szociodemográfiai jellemzőinek (nemek szerinti megoszlás, születési hely és idő, származás és eredeti foglalkozás, iskolai és politikai iskolai végzettség, gyermekszám) áttekintésére vállalkozom. Rámutatok az egyes személyek életútjaiban fellelhető közös vonásokra, hasonlóságokra, valamint megjelenítem a karrierpályák főbb típusait. A fentieken túl - különböző káderjavaslatok és minősítések alapján – megvilágítom az irányítók személyiségét, jellemvonásait.

Kulcsszavak:
gazdasági elit, káder, eredeti foglalkozás, intergenerációs mobilitás, karrierpálya

„Pedagógusképzés és -továbbképzés, köznevelés, a tanulás és a tanítás megújítására vonatkozó törekvések”

Egészséges életmód – Egészségpedagógia

Halbritter András Albert
Széchenyi István Egyetem

Elsősegély hőségnapokon: egy éghajlatváltozásra érzékenyítő tananyag

Az éghajlatváltozás egyik legérzékelhetőbb része sok országban és hazánkban is a hőségnapok számának növekedése. Ezek megterhelik szervezetünket, gyakoribbak a rosszullétek és akár a súlyos, elsősegélyre szoruló esetek. A hőségnapokra felkészülés, a hőség-rosszullétek megelőzése, gyakoribb rosszullétek felismerése és elsősegélynyújtása ma már fontos túlélési tudás. Szükséges iskolai és iskolán kívüli oktatását bevezetni. Egy ilyen néhány órás tananyag, oktatási program nemcsak gyakori elsősegélynyújtási technikákat (pl. újraélesztés) gyakoroltat, hanem egyben érzékenyít az éghajlatváltozás problémájára is. E fejlesztés oktatásban könnyen megvalósítható, kipróbált módszert mutat be.

Kulcsszavak:
éghajlatváltozás, elsősegély oktatása, környezeti nevelés, hőségnap

Katona Zsolt
Szegedi Tudományegyetem

Helyzetek és lehetőségek az iskolai elsősegélynyújtás oktatásában

Egy nemzet egészségkultúrájának szintjét nem csupán tagjainak egészségi állapota, fizikai aktivitása és életmódja adja, hanem az esetleges baleseti helyzetekben való felkészült laikus segítségnyújtás minősége is. Az elsősegélynyújtás eredményessége elsősorban a baleseti helyszínen tartózkodók segítségnyújtási hajlandóságától függ, melynek megalapozása a korai oktatással, a segítségnyújtási attitűd kialakításával kezdődik általános- és középiskolai keretek között. Az elsősegélynyújtást, és azon belül az újraélesztés oktatását a NAT 2012. is tartalmazza, mely különböző osztályok esetén eltérő tantárgyak oktatási tartalmába ágyazva ütemezi a segítségnyújtás teendőit a középiskolában oktatandó újraélesztés alaplépéseinek elsajátításáig. Tanulmányom célja, rávilágítani az elsősegélynyújtás, és azon belül az alapszintű újraélesztés iskolai helyzetére, korai oktatásának jelentőségére. Vizsgálataimat kérdőívekkel szegedi általános iskolás tanulók és oktatók, valamint sportszakos egyetemi hallgatók körében végeztem. A kapott eredményekkel az elsősegélynyújtás oktatásának újabb lehetőségeit vetítem előre.

Kulcsszavak:
baleset, iskola, elsősegélynyújtás, újraélesztés, egészség

Dinnyés Katalin Julianna
Szegedi Tudományegyetem

A férfiak és nők egészségesélye

Az egyén egészségét, életmódját számos tényező befolyásolja. A férfiak és nők egészségi állapotában eltérés tapasztalható. Vizsgálatom célja a családi állapot, a nem és az egészségmagatartás kapcsolatának, valamint a koherencia-érzés összefüggésének vizsgálata volt. Kérdőívem Antonovsky-féle koherencia-érzés kérdőívét is tartalmazta. 220 főt vett részt. Az adatfeldolgozáshoz Microsoft, illetve SPSS 22.0 programcsomagot alkalmaztam. Az adatok elemzése leíró statisztikai módszerrel történt (pl. szórás, Khi-négyzet próba, korrelációszámítás). Az egészségmagatartás tényezői közül a koherencia-érzés mértékét a dohányzással (0,114), a fáradtság érzésének szintjével (0,011), a sportolási szokással (0,076) valamint a szabadidő minőségével (0,008) vetettem össze. Nincs összefüggés az energiaital- (0,747), az alkohol- (0,576) és a koffeinfogyasztás (0,965) között a családi állapotra és a nemekre vetítve. A nők (0,755) átlagosan több alkoholt fogyasztanak, mint a férfiak (0,740). Az általam vizsgált terület interdiszciplináris terület. Eredményeim alapján nagy hangsúlyt kell fektetni a prevencióra: egészségfejlesztési projekt, az előadás eszközét mellőzve, pozitív eredményt lehetne elérni.

Kulcsszavak:
egészségesély, életmód, nemi különbségek

Huszka Péter – Platz Petra
Széchenyi István Egyetem

Felnőttes életmód, egészséges táplálkozás?

Napjaink (gazdasági és politikai) eseményei is azt mutatják, hogy Nyugat-Európa jóléti államaiban a társadalmat az elöregedés jellemzi. Ezzel párhuzamosan a lakosság egészségi állapota és a születéskor várható átlagos élettartalma is folyamatos javulást mutat. Sajnos ez a hazai lakosság esetében csak „késve” és kismértékben „jelenik meg”. Úgy gondoljuk, hogy fel kell hívni a magyar emberek figyelmét a megváltozott életmódunknak „köszönhető” civilizációs betegségekre, és a hazánkban jellemző magas halálozási rátára. Fel kell ismernünk, hogy az optimális táplálék-felvétellel az életmód-betegségek 25-70%-a megelőzhető, valamint meghosszabbítható az egészségesen eltöltött éveink száma. (Szakály, 2006) Mindezen problémák együttesen mozdították elő a funkcionális élelmiszereknek a kifejlesztését, amelyek elsősorban a betegségek megelőzését, a szervezet egészségességének fenntartását szolgálják. Kutatások támasztják alá (Szakály, 2011, Huszka, 2008), hogy a funkcionális élelmiszerek közül a legjelentősebbek a tej- és tejtermékek. Így kutatásunk során a tej- és tejtermékekkel kapcsolatos fogyasztási-, vásárlási szokásokat, és e termékek fogyasztói preferenciákat vizsgáltuk.

Kulcsszavak:
táplálkozás, egészség, életmód

„A globális, digitális és többpólusú világrendszer kihívásai”
A digitális forradalom, a HR és a tanácsadás
szekció

Krisztián Béla – Nemeskéri Zsolt
Pécsi Tudományegyetem

A tudástőke eszmei értéke

A humán erőforrás fejlesztése, az erőforrásban akkumulálódó tudás tőke, amelynek kell ki- és felhasználásáról a tudásmenedzsment gondoskodik, szerte a világon sokféle tanulmányozás tárgya. A tudás megszereztetése, felhasználása stratégiai és aktuális feltételekhez kötött. Ezek befektetésnek minősülnek, melynek hasznossága hasonlóan értékelése tárgya. A tudás, a képességek és a személyiség más elemeinek képzése, alakitása közvetlen és közvetett számitásokkal megállapitható vagy körülirható. Igy mint nefektetések, értékelhetőek és a befektetési döntési mechanizmusokban felhasználhatóak. Vannak azonban olyan tényezők, amelyek kiszámitása, pénzbeli értékelése vagy igen körülményes vagy nincs is szükség rá, mert közvetett hasznukat más tényezőkben megleljük. Az eszmei mérési módszerek tudásra vonatkoztatott lehetőségei végtelenek, ezeket csoportositottuk és mutatjuk be.

Kulcsszavak:
tudás, tudástőke, tudás mint befektetés, tudáshasznosság, a tudás eszmei értéke.

Hajdu-Smahó Melinda
Széchenyi István Egyetem

A bizalom szerepe az iparági körzetek tudásalapú folyamataiban

A tudás keletkezésének, áramlásának és alkalmazásának sikerességét – ezáltal a tudásalapú fejlődés folyamatát – alapvetően befolyásolja egy soft tényező, a bizalom megléte vagy hiánya. Az előadás és a tanulmány körbejárja a bizalom fogalmát, természetét és jellemzőit, majd az iparági körzetek tudásalapú folyamataiban betöltött szerepét, az ezzel foglalkozó elméleti koncepciókat helyezi a középpontba. Megvizsgálja a bizalomnak a járműiparban, a járműipari körzetekben való megjelenését és sajátosságait. Az elméleti koncepciókat a tanulmány a Győri Járműipari Körzet bizalommal kapcsolatos jellemzőinek elemzésével egészíti ki.

Kulcsszavak:
tudás, bizalom, iparági körzet

Garai Anna – Nádai Julianna Orsolya
Széchenyi István Egyetem

Teljesítménymérés és rangsorolás a pályakezdők szemével

A teljesítménymérés, a hivatalos és nem hivatalos minősítés számos formája kiemelten fontossá válik az egyén életében a munkába állás időszakában. Az idősebb generáció általános tapasztalata volt, hogy az iskolában és a munkahelyen a teljesítmény értékelése egyúttal az érintettek rangsorolását is jelentette. Jól működő rendszerekben azonban a teljesítmény számszerűsített mérése nem jár együtt azzal, hogy az illető személy fölött is pálcát törünk. Feltételezésünk szerint a mai pályakezdőkben tudatosul ez a kettősség. Fontos számukra a jó és rossz teljesítmény megkülönböztetése, de az kizárólag a személy minősítése, megítélése nélkül történhet. Célunk ennek az attitűdnek a vizsgálata egy tereptanulmány keretében.

Kulcsszavak:
teljesítménymérés, személy minősítése, pályakezdők, értékvizsgálat, tereptanulmány

Faragó Beatrix – Konczosné Szombathelyi Márta
Széchenyi István Egyetem

A sport értékeinek változása a lokális társadalmi térben

A sport társadalmi hatásainak vizsgálata széles körben bontakozott ki századunkban. A hatásvizsgálatok jelentős szerepet töltenek be a sportkutatásokban és a gazdasági hatások vizsgálata területén is. A sport hatásának háttere, a múlt feltérképezése jelentős része minden kutatásnak, hiszen megmagyarázza a jelenleg zajló folyamatokat, láthatóvá válik, melyek azok a momentumok, hatások, tényezők, amelyek alakították a sport társadalmi szerepét. A tanulmányban ismertetett feltáró vizsgálat egy olyan kutatás mélyinterjús módszerrel folyó részeredményeit mutatja be, amely Győr sportmúltjának és jelenének összefüggéseit elemzi, kiegészítve az érintett témakör szakirodalmi hátterével, mint szekunder kutatással. A kutatás Győr korábbi sportvezetőinek, sportban jelentős szakembereinek tapasztalatai, véleménye által kíván összefüggéseket feltárni a jelenlegi sportolói, sportszervezeti, sporttámogatási rendszerek, valamint a régió tehetségmegtartó ereje és az élsportolói kettős karrier helyi érvényesülési lehetősége között.

Kulcsszavak:
sport, tehetségmenedzsment, regionális beágyazódottság, kettős karrier

Sebők Marianna
Budapesti Corvinus Egyetem

A munkaerő-hiány mérséklése a mobilitás eszközével

A vállalatok vezetői, HR munkatársai egyre nehezedő problémaként élik meg a szakemberhiányt. Országszerte vezetőkkel beszélgetve mindenhol elhangzottak azok a mondatok, melyek a munkaerő-hiány által okozott nehézségekre utaltak. A digitális forradalom korában számos tényező befolyásolja a munkaerőhiányt, mint pl.: nemcsak kontinensünkre, hanem hazánkra is jellemző az öregedő korfa; egyre növekszik a munkavállalók külföldi munkavállalási kedve; a képzési struktúrák nem tudják lekövetni a valós vállalkozói igényeket; a belföldi munkavállalói mobilitás még továbbra is alacsony hajlandóságot mutat a szükséges, valós igényekhez képes. A Cafeteria Trenddel folytatott 2017 évi közös kutatásunkban, 327 vállalkozás részvételével - többek között - arra kerestük a választ, hogy mennyire tudatosak a HR vezetők a körülöttük kialakult környezeti változások lekövetésében, milyen intézkedések szükségesek ahhoz, hogy a jelenlegi munkaerő-hiányt a mobilitás eszközével mérsékeljék. Kutatásunk eredménye egyértelműen rávilágít arra, hogy az automatizáció elterjedése, a robotika fejlődése és a mesterséges intelligencia térhódítása egyenlőre nem csökkenti a HR szakemberek jelentőségét és a mobilitás fontosságát.

Kulcsszavak:
munkaerő-piaci mobilitás, mobilitás, munkaerő-hiány, migráció

Nemeskéri Zsolt – Tibold Antal – Szellő János
Pécsi Tudományegyetem

Tanácsadási tevékenység megalapozása fizikai és szellemi kompetenciák együttes vizsgálatával

A fizikai és szellemi kompetenciák együttes vizsgálati módszertana az európai munkafilozófiákban autentikus holisztikus szemléletet tükrözi, azaz a személy teljes kompetenciakészletét vizsgálja összefüggéseiben és munkavégző képességeiben. Az EFOP-3.6.1-16-2016-00004 'Átfogó fejlesztések a Pécsi Tudományegyetemen az intelligens szakosodás megvalósítása érdekében' című pályázat keretében a PTE Munkatudományi és Foglalkozásegészségügyi Kiválósági Centruma olyan módszertan kidolgozását kezdte meg, amely az eddig elkülönülten értelmezett fizikai és szellemi kompetenciákat egzakt és átfogó módon, egymásra gyakorolt hatásaiban vizsgálja. A rendszer használható a munkavállalás kockázatainak felmérése, a munkakörelemzések, a munkaerő-kiválasztás és -fejlesztés gyakorlatában. Különösen jó alapot ad az ember-gép rendszerek illesztéséhez a 21. században megjelenő új típusú foglalkozások vonatkozásában, illetve egyes célcsoportok (pl. megváltozott munkaképességű vagy idős munkavállalók) tekintetében. Az előadásban a rendszer kialakításának első eredményei kerülnek bemutatásra.

Kulcsszavak:
fizikai kompetenciák, szellemi kompetenciák, módszertani fejlesztés, speciális csoportok

Szretykó György
Széchenyi István Egyetem

A szociális szövetkezetek és a tanácsadás

Az előadásomban röviden felvázolom egyrészt a szociális szövetkezet és a nyugdíjas szövetkezet fogalmát, célját és funkcióit, másrészt a szociális szövetkezetek tapasztalatait Olaszországban és Spanyolországban, különös tekintettel a Mondragon Szövetkezeti Vállalatra, amely modellként szolgálhat a magyar és a közép-európai szociális szövetkezetek számára is, továbbá a szociális szövetkezet törvényi hátterét és típusait Magyarországon. Ezt követően részletesebben elemzem a magyar szociális szövetkezetek tapasztalatait, amelynek során következtetéseket és javaslatokat fogalmazok meg. Végezetül felvázolom a tanácsadás lehetőségeit a szociális és nyugdíjas szövetkezetek megalakításában és működtetésében.

Kulcsszavak:
szociális szövetkezetek, hátrányos helyzetű csoportok, foglalkoztatás, tanácsadás

Bándy Katalin
Széchenyi István Egyetem

A magasan képzett bevándorló magyar munkavállalók akkulturációs stratégiáinak vizsgálata a munkavállalási brain waste problémakörében

Hazánk 2004-es uniós csatlakozása óta, de kiváltképp a 2008-as válság utáni évektől a magyar munkavállalók külföldi elvándorlása tapasztalható. A munkaerő migráció hol megerősödő, hol stagnáló formát ölt, szakterületekre koncentrálva akár humánerőforrás krízist okozva. A jelenség vizsgálata több mint tízéves, széleskörű tudományos kutatási eredményeket mutatott fel. Az elvándorlások ok-okozati összefüggés rendszerében érdemes kiterjeszteni a kutatást a külföldön élő magyar értelmiség akkulturációs problémáinak vizsgálatára is, fókuszáltan azokra a munkavállalókra, akik a kulturális különbözőségek mentén integrálódva, a brain waste terheivel is szembesülnek. A kérdéskör feltárásának középpontjában egy olyan primer empirikus vizsgálat áll, mely külföldön élő magyar értelmiségiek körében készült. A felmérésben résztvevők száma több, mint 400 fő diplomás, amely bár reprezentatívnak nem mondható, de feltáró jellege adatokat és információkat szolgáltat, melyek a kérdéskör további vizsgálatának fontosságát erősítik.

Kulcsszavak:
akkulturáció, brain waste, integráció, kulturális identitás

Kocsisné Andrásik Ágota – Vajda Katalin
Széchenyi István Egyetem

Új kihívások a vállalkozói képzésében

A felsőoktatási intézményeknek fontos szerepük van a hallgatók felkészítésében, nem csak az alkalmazotti munka világában, hanem az önfoglalkoztató vállalkozói létre is. A hallgatók többségének már az egyetemi évek alatt pontos elképzelése van arról, hogy mivel szeretne foglalkozni a képzést követően. Egy friss felmérés szerint minden negyedik hallgató fontolgatja saját vállalkozás indítását, vagy dolgozna családi vállalkozásban. Véleményünk szerint ez az arány arra kell hogy sarkalja az egyetemi oktatókat, hogy minőségi, a digitális kor szellemiségének megfelelő képzést biztosítson ezeknek a hallgatóknak. Előadásunkban erre teszünk javaslatot, miközben ismertetjük a felmérés eredményeit.

Kulcsszavak:
vállalkozás, képzés, innováció

Mátyás Judit
Pécsi Tudományegyetem

Marketingkommunikáció és reklámnyelv a digitalizáció világában

Napjainkban a digitalizáció meghatározza a kommunikációt, és rányomja bélyegét a marketingkommunikációra is. A marketing mixen belül a kommunikációs mix négy elemet tartalmaz: reklám, eladásösztönzés (Sales Promotion), PR (Public Relations) és személyes eladás. A négy elemen belül a reklámot emelem ki előadásomban, és azt vizsgálom, hogy a napjainkban alkalmazott reklámoknak milyen nyelvészeti jellemzői vannak. Vajon változnak-változtak-e a „hagyományos" nyelvi karakterjegyek (szójátékok, perszváció stb.) a digitalizáció, az online kommunikáció, a reklámfilmek térnyerésének hatására?

Kulcsszavak:
kommunikáció, marketingkommunikáció, reklám, reklámfilmek, digitalizáció

„A globális, digitális és többpólusú világrendszer kihívásai” szekció

Társadalomtudományi útkeresések tagozat

Kmeczkó Szilárd
Debreceni Református Hittudományi Egyetem

Kultúraközvetítés és reflexió (A kultúraközvetítés lehetőségei Polányi Mihály posztkritikai gondolkodásának perspektívájából)

A hagyományőrzésről napjainkban főként a magaskultúra talaján állva szoktunk megnyilatkozni. A megőrzendő tudás vagy szokások az éltető társadalmi és szűkebb közösségi kontextusukat már elveszítették, viszont úgy ítéljük, hogy a feledés a kulturális önazonosságunk egy még talán fontos elemét semmisítené meg. Nem tudjuk, vagy nem akarjuk a létezésünket elképzelni a megőrzendő figyelmen kívül hagyásával. Még akkor is így teszünk, ha csak a világunk peremén tudunk helyet szorítani neki. Bizonyos nem várt konfliktusok és a nyomukban járó válsághelyzetek viszont ráirányíthatják a jelentéktelenségbe süllyedt, a múlt terheként cipelt kulturális örökségre a figyelmet. Ilyen válsághelyzetet tapasztalt meg Polányi Mihály is a 20. század derekán. Polányinak az otthon-lét feltételeként értett kulturális bennelakozásra vagy bentlét-re vonatkozó elemzései meglepő aktualitást mutatnak, mivel hozzákapcsolhatók a jelenben nekünk szegeződő kérdésekhez.

Kulcsszavak:
Polányi Mihály, identitás, kulturális gyökérzet, felejtés

Bertalan Péter
Kaposvári Egyetem

A globalizáció mint hálózati jelenség a világtörténelemben

A 20. századot a hosszú 19. századdal szemben a rövid századnak nevezi a történelmi közfelfogás. A jelző jelentéstartalma az események sűrűsödésével áll kapcsolatban. A két világháború tragikus, napról napra változó eseménysora és a modern média által percről percre, óráról órára, napról napra permanensen közölt politikai történések az idő relatív rövidülésének érzését keltik. Az információbőség miatt a történések, az események súlyát, jelentőségét nem tudjuk kellően felmérni, értékelni. Ennek egyik következménye történelem- és politika látásunk néhány torzulása, a politikai események megítélésének hiányossága, realitás érzékünk tompulása. Előfordul az is, hogy a történésekről a média és a politikai hírforrások hallgatnak. Az információhiány tájékozatlanságot és félremagyarázást okoz, s megnehezíti a politikai tisztán látást. Az előadás bemutatja a globalizáció történeti aspektusait, a világtörténelem hálózati modelljeit, a modern hálózati társadalmak kialakulását, a civilizációk hálózati alapú konfliktusait. Külön figyelmet szentel a hálózati aktorok működési mechanizmusainak.

Kulcsszavak:
hálózati modellek, hálózati aktorok, információbőség, hálózati társadalom

Lanczendorfer Zsuzsanna
Széchenyi István Egyetem

Szerelmi varázslás vagy mérgezés? Egy mérgező növény alkalmazása egy kisalföldi ballada tükrében.

Az előadás egy kisalföldi gyilkosságballadát, és azok valóságelemeit mutatja be. Az igaz történet és a belőle született ballada a Folklor Fellow (1913-1914) gyűjtés egyik sokoróaljai (sági, ma Győrság) balladavariánsa, amelynek áldozata egy legény. Az előadás a mérgezéses gyilkosságok közül az egyik megtörtént sági esetet tárja fel, illetve a néphagyományban régóta ismert szerelmi varázslás egyik legelterjedtebb módszerét, a megétetést ismerteti a helyi példán keresztül. Az előadó kitér a férfi tragédiáját okozó mérgező növény, a beléndek, „bölénymag" hatásának és népi alkalmazásának történetére is. gyilkosságballada, helyi ballada, mérgezés, szerelmi varázslás, beléndek

Kulcsszavak:
gyilkosságballada, helyi ballada, mérgezés, szerelmi varázslás, beléndek

Tóth Attila
Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem

Hogyan tovább fiatalok? Demográfiai elemzések a múlt, a jelen ls a jövő tükrében

A tanulmányban bemutatásra kerül több népességfogyással kapcsolatos demográfiai elemzés. A konkrét számok tükrében rámutatunk az elöregedési problémákra, a gyermekszületési számok csökkenésére, illetve olyan tipikus korfákat mutatunk be, melyek jellemzik a populációs változásokat. Hangsúlyt fektetünk arra a szempontra, hogy megoldása lenne-e a demográfiai válságnak, ha a családok több gyermeket vállalnának, illetve kitérünk a migráció népességünkre való hatására is. A fiatal generációnak pedig szeretnénk felhívni a figyelmét, hogy a jövő különböző trendvonalak segítségével megjósolható; rajtunk is múlik, hogy ez a jóslás valósággá válik-e.

Kulcsszavak:
Demográfia. Irányvonalak. Elöregedés. MIgráció. Nagycsalád.

Horváth Nóra
Széchenyi István Egyetem

Filozófiai reflexiók a terrorizmussal kapcsolatban

2003-ban jelent meg az a filozófiai interjúkötet, amit Giovanna Borradori állított össze Philosophy in a Time of Terror címmel, a Jürgen Habermassal és Jacques Derridával készült interjúi alapján. A könyv sosem volt még oly aktuális, mint manapság. Az egyén és a társadalom egésze által is nehezen kezelt traumák, valamint a terrorizmus következményeként fellépő politikai körülmények szükségessé teszik, hogy a filozófiai szempontú reflexiók is helyet kapjanak a közbeszédben. Előadásomban a fanatizmus és a terrorizmus fogalmai köré épülő filozófiai hagyományt, valamint Habermas és Derrida egyéni értelmezéseit vizsgálom.

Kulcsszavak:
Habermas, Derrida, fanatizmus, terrorizmus, filozófia

Dömös Mariann
Pécsi Tudományegyetem

Bevándorlás alulnézetből: Olaszország

Olaszország az egyik vezető szereplője a nemzetközi migrációs folyamtoknak. A 2000-es évek elejétől a bevándorlás olyan mértékben növekedett, hogy nehézségeket okozott a kezelése. Az olasz politikai szint hullámzó, hol megengedő, hol szigorodó törvényekkel, de alapvetően sikertelenül próbálta kezelni az erősödő migrációt. Ezek a problémák bizonyos civil szervezeteket arra késztettek, hogy foglalkozzanak a problémával és például az integráció mentén is foglalkozzanak a kérdéssel. Vagyis az országban létrejött egy markáns, a migráció problematikáját kezelni kívánó civil szervezeti réteg, amelyek viszonylag sikeresen ellátja az olasz migrációs politikából hiányzó integrációt. Ezen civil szervezeti rétegnek egyik legkülönlegesebb tagja az ún. „centro sociale." A „centro sociale" egy unikális képződmény, amely megpróbál mindig adekvát választ adni az éppen aktuális társadalmi és politikai kihívásokra. Az 1970-es évektől létrejövő „centro sociale", szorosan kapcsolódik a squat vagy foglalt ház jelenséghez, ám jellegük mégis sokkal egyedibb vonásokat mutat. Olyan közösségi terek, amelyek mélyen gyökereznek az olasz társadalomban és az olasz politikai kultúra olyan alapvető elmeiben, mint a lokalizmus, familiarizmus, altruizmus, partecipáció, szindikalizmus és a mozgalmi lét. Az 1990-es évektől kezdve, az erősödő migráció hatására, ezek a központok is elkezdtek a kérdéssel foglalkozni. A prezentáció áttekintést kíván nyújtani az olasz migrációs helyzetről és 'centro sociale' ebben való szerepéről és hangsúlyozni kívánja a „centro socialék" egyedi világát. Mindemellett kitér más civil szervezetekre, így például az egyházi kötődésű civil kezdeményezésekre is. Az előadás az elmúlt két év különböző ösztöndíjai által elnyert terepkutatások empirikus tapasztalatain alapul.

Kulcsszavak:
centro sociale, civil közösségi terek, migráció, Olaszország, integráció

Albert András
Széchenyi István Egyetem

I. Apafi Mihály erdélyi fejedelem és a magyarországi protestáns vallásüldözés (1671-1681)

Absztrakt. Az üldözött magyarországi protestánsok ügyének felkarolása visszhangra talált I. Apafi Mihály erdélyi fejedelem udvarában. Az üldöztetések idején (1671. április 6-án) levelet írt Rottal katonai kormányzóhoz, amelyben az ő támogatását kérte a meghurcolt lelkészek ügyében. I. Apafi Mihály (1661-1690) és a fejedelmi tanács határozatot hozott annak érdekében, hogy a külföldi protestáns uralkodók, fejedelmek és politikai elit körök tudomására hozzák a magyarországi eseményeket és azoknak vallási hátterét. Az üldözött protestáns lelkészek és tanítók ügyén I. Apafi Mihály erdélyi fejedelem diplomáciai úton próbált segíteni. Az ő tanácsosai megbízásából leveleken keresztül megkereste a nyugati protestáns országok uralkodóit és egyetemek professzorait. Azoknak támogatását kérte az üldözött magyar protestáns lelkészek és tanítók érdekében. Az elüldözött sárospataki kollégium gyulafehérvári letelepítésének az előmozdítója, az üldözött dunántúli protestánsok védelmezője, a földönfutóvá tett magyarországi lelkészek befogadója, politikai pártfogója volt I. Apafi Mihály erdélyi fejedelem. Államférfiúi tevékenysége alapján méltó helyet foglal el az 17. századi erdélyi és magyarországi politika-, művelődés- és egyháztörténetben. Életművének üzenete az, hogy nehéz, viharos időkben is kell építeni, gátat vetni a romlásnak és reménységet ébreszteni a kilátástalan helyzetben élőknek. Rendületlen hűséggel kell szolgálni Istent, az egyházat és a magyar államiságot.

Kulcsszavak:
vallásüldözés, vésztörvényszék, diplomácia, vallásszabadság, protestánsok védelme

Ember és technika kölcsönhatása: a technológiai változások társadalmi hatásai és következményei szekció

Csizmadia Zoltán
Széchenyi István Egyetem

Tárgyak és emberek – egy empirikus kutatási koncepció elméleti alapjainak vázlata

Az előadás tágan értelmezett célja tárgyak/dolgok és emberek, technológia és társadalom új összefüggésrendszerének a vizsgálata a kortárs társadalomelméletek alapján. Egy olyan fogalmi mezőnek a kialakítása, illetve annak a rendszernek a megtalálása, amely segítségével talán könnyebben értelmezhető az előttünk álló (vagy éppen már zajló) roppant méretű és hatásfokú technológiai átalakulás (fejlődés?) kiterjedt, többdimenziós társadalmi hatásmechanizmusának néhány eleme. Konkrét feladata viszont, hogy bemutassa a küszöbön álló integrált technológiai fejlődési, ugrási fázis (Bostrom 2015, Ford 2017, Kurzweil 2013) eredményeképpen egyre inkább elterjedő autonóm, önműködő, intelligens, helyettünk gondolkodó és cselekvő megoldások (mint objektívált tárgyak, gépek és eszközök, illetve digitálisan létező kódok, algoritmusok, szoftverek összeolvadásából születő új entitások) értelmezésének a lehetséges elméleti építőköveit. Olyan mozaikszerű fragmentumok felvillantása a cél, amelyek konceptuális szempontból rávilágíthatnak eme merőben új és gyakran félelmetes „entitások" komplex társadalmi hatásainak az esszenciájára. Milyen társadalmi sajátosságai vannak ezeknek az új eszközöknek? Milyen a viszonyrendszerük a felhasználóval és egymással? Melyek az értelmezésük és értékelésük legfontosabb fogalmi-elméleti pontjai?

Kulcsszavak:
poszt-társadalmi, poszthumán, autonóm/önműködő, technológia,

Barsi Boglárka
MTA, Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont

Az új technológiák szerepe a városok működésében: az okos város

Az internet és a mobil kommunikáció korábban elképzelhetetlen mértékű információ tárolását, visszakeresését, elemzését és megosztását tette lehetővé. A fejlett társadalmakban egyre nagyobb hatékonysággal és gyorsabban válik a kutatási eredményből valódi alkalmazás, termék, valamint új iparágak születnek, mint a biotechnológia és géntechnika. Már a 80-as, 90-es években előtérbe került egy olyan új látásmód, mely az új technológiák szerepét vizsgált a városok szerkezetében, működésében, tervezésében. Létrejött az információs társadalom elmélete, melynek középpontjában elsősorban az információs és kommunikációs technológiák elérhetősége, jelenléte és azok minősége állt. A 2000-es években jelent meg egy más fajta gondolkodásmód, amely nem a technológiára magára, hanem azok humán, társadalmi és kapcsolati tőkében játszott szerepére, a technológia használatára helyezte a hangsúlyt. Az „okos" városok koncepciója az elmúlt években egyre nagyobb figyelmet kapott a városok fejlődésével, versenyképességével foglalkozó kutatók, várostervezéssel, menedzsmenttel foglalkozó szakemberek, információs- és kommunikációs technológiai vállalatok vezetői, valamint a média szereplői körében.

Kulcsszavak:
IKT, okos város

Jóna László
MTA, Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont

Közösségi terek a 21. században

Az ENSZ World Urbanization Prospects The Revision 2014-es jelentésében az szerepelt, hogy a világ népességének 54%-a városokban él. Az előrejelzések alapján 2050-re ez az arány 66% lesz. Hazánkban 2014-ben a teljes magyar népesség 71%-a élt városban, 2050-ben pedig már 82% fog ugyanott élni. Így a jövő városainak jelentős demográfiai és szociológiai problémákkal kell majd szembenézniük. A városokba való beköltözés oka pedig a „globalizáció urbanizációjában" keresendő. A klasszikus városnövekedési szakaszok hierarchiája ugyanis (urbanizáció, szuburbanizáció, dezurbanizáció, reurbanizáció) átalakulóban van, mivel a negyedik szakaszra, a reurbanizációra vonatkozó korábbi megállapítások mára jelentősen megváltoztak. A nagyvárosi régiók ugyanis már nemcsak a legfejlettebb országokban jelennek meg, hanem a fejlődő, sőt a legkevésbé fejlettebbekben is. Ez a jelenség az úgynevezett „globalizáció urbanizációja", ami a világon mindenhol megtalálható, illetve van, ahol egyszerre van jelen a különböző városnövekedési szakaszokkal. A városokba való visszaköltözések legfőbb okai ugyanis már nemcsak a városközpontok rehabilitációi, hanem a nagyvárosi régiók magas szintű gazdasági tevékenységei, és szolgáltatásai. A városok közösségi tereinek a jövőben így sokkal jelentősebb lesz szerepük. Hiszen ezek azok a terek, ahol nemtől, életkortól, vallástól, végzettségtől, stb. függetlenül minden társadalmi réteg megtalálható. Különösen igaz ez a közterekre és a parkokra, ahol nemcsak találkozni tudnak egymással a különböző társadalmi csoportok, de párbeszédet is folytathatnak, aktívan vagy passzívan kikapcsolódhatnak, szórakozhatnak, stb. Ugyanakkor nem mindegy, hogy ezek a terek milyen módon kerülnek kialakításra, és milyen funkciókkal vagy utcabútorokkal rendelkeznek. Ezek ugyanis jelentősen meghatározzák azt, hogy egy közösségi tér mitől lesz sikeres egy városban. Az előadásom során így igyekszem bemutatni, hogy a globalizálódó világban mi az, ami fontos a 21. században az emberek számára a közösségi tereken, és milyen lehetőségek vannak az ilyen terek növelésére, vagy létrehozásra a nagyvárosokban.

Kulcsszavak:
Közösségi tér, város, urbanizáció, globalizáció, társadalom

Szakál Gyula
Széchenyi István Egyetem

A társadalmi tőke kapcsolata az egyének és az országok sikerével

A társadalmi tőke fogalma (Social Capital, Soziales Kapitales) az 1970-es kezdett meghonosodni a magyar szociológiai gondolkodásban és szóhasználatában. Két legnevesebb képviselőjük Mark Granovetter és James Coleman tanulmányait fordították le elsősorban. A társadalmi tőke meghatározása lehet nagyon egyszerű (az emberi kapcsolatokban rejlő erőforrások), de lehet bonyolultabb amikor a különböző kapcsolati hálókról beszélnek. Gondolunk itt a „bondig" kötésre, ami a homogén egymáshoz hasonló személyeket kapcsol össze noha megvan a veszélye, hogy a kívül rekedtek, vagy esetleg, akik annak érzik magukat nem fogadják szívesen. A „brinding" háló különböző csoportokat (etnikai, vallási, eltérő osztályhelyzet) képes áthidalni. A társadalmi tőke hatásai rendkívül szerteágazóak és sokszor még a használójuk előtt sem tudatosak. Az európai társadalmak vizsgálatánál a társadalmi tőke és a gazdasági fejlettség között igen erős összefüggést találtak. Legerősebb társadalmi tőkével Norvégia, Svédország, Finnország, Németország és Svájc rendelkezik. Természetesen sokan aggódnak a társadalmi tőke hanyatlása miatt. Magyarország gyenge társadalmi tőke készletét biztos erősen befolyásolja a sokszor megszakított történelmünk akár egy ember életében is. Minden korszak más és más „játékszabályokat" írt elő az embereknek. A társadalmi tőke azonban építhető is. Angliában erre kiváló programok vannak, de sajnos hozzánk ezek sem érkeztek el. A jövő pedig teljesen bizonytalan.

Ipolyi Dóra – Molnár András
Pécsi Tudományegyetem

Ellenszolgáltatáson alapuló párkapcsolatok a 21. században – a Sugar-kapcsolatok vizsgálati lehetőségei Magyarországon

Az internet térhódítása és az információs társadalom kialakulása jelentős mértékben átalakította napjaink párkeresési és párválasztási szokásait. Ennek kapcsán megjelentek az online társkereső oldalak, köztük az ellenszolgáltatáson alapuló intim kapcsolatokat direkt és indirekt módon közvetítő szolgáltatások is. A hagyományos prostitúció mellett egy újszerű, azonban annál kevésbé egyértelmű megítélésű kapcsolati konstrukció, a Sugar-kapcsolatok megjelenése és térhódítása is megfigyelhető. A Sugar-kapcsolatokat közvetítő oldalak anyagi és/vagy természetbeni támogatással, gondtalanabb és élménydúsabb élettel kecsegtetik a potenciális Sugar Lányokat és Sugar Fiúkat, akik a közös boldogságot keresik a támogatást nyújtó Sugar Daddyvel/ Mommyval. Az ilyen jellegű ellenszolgáltatáson és diszkréción alapuló kapcsolatok megjelenése és térnyerése számos társadalomtudományi és pszichológiai kérdést vet fel. Tanulmányunkban bemutatjuk a jelenséggel kapcsolatos nemzetközi és hazai szakirodalom álláspontját és alkalmazott kutatási módszereit valamint áttekintjük, milyen kutatási lehetőségeink vannak a jelenség hazai környezetben történő vizsgálatára.

Kulcsszavak:
Sugar-kapcsolatok, prostitúció, online társkeresés, párkapcsolat, alkalmi kapcsolat

Tóth Péter
Széchenyi István Egyetem

Mit tanulhatnak a pedagógusok és a felnőttképzéssel foglalkozók Mariotól a csőszerelőtől?

Az elmúlt negyven év a számítógépes játékok diadalmenetét hozta el. A játékipar a szórakoztatóiparon belül jelentős bevételeket generáló ágazattá nőtte ki magát, a játékok elkészítésére és marketingjére költött összegek és a befolyó haszon esetenként meghaladják a filmiparban befektetett összegeket. Eközben felnőtt a játékosok több generációja, akik számára a játékok mechanizmusa, működése, logikája nem hat újdonságként, a játékkal eltöltött idő a mindennapok részeként, szabadidős tevékenységként épül be az időmérlegbe. Előadásomban összegzem, hogy melyek azok a lépések, aminek során napjaink számítógépes játékaiban evidensként vett elemek kialakultak, illetve rá szeretnék világítani arra, hogy az ezekből az elemekből melyek azok, amiket más környezetben is felhasználhatunk annak érdekében, hogy társadalmilag, vagy a közösség számára hasznos célokat érhessünk el.

Kulcsszavak:
gamification, serious gaming,

Kecskés Petra
Széchenyi István Egyetem

Vállalati hálózatok hatása a távolság-közelség fogalmának és jelentéstartalmának változásaira

A regionális tudomány egyik kiemelkedő kutatási területét képezi a távolság-közelség vizsgálata, melyet a hazai és a nemzetközi szakirodalom is széles körben és számtalan nézőpontból tanulmányoz. Az információs technológiai fejlődés következtében az információ terjedése felgyorsult, a fizikálisan kiépült hálózatok (infrastruktúra, internet) megteremtették az egyes pontok (emberek, vállalatok, városok) közötti összeköttetést, az információéhség egyre inkább előidézte a kapcsolatok és a hálózatok kialakulását – függetlenül az adott objektum földrajzi elhelyezkedésétől. A földrajzi távolságok leküzdésében e folyamatok kiemelkedő szerepet töltenek be, amelyek életre hívták a távolság és a közelség fogalmának újraértelmezését és új tartalommal való megtöltését. A tanulmány áttekintést ad a távolság-közelség fogalmi preferenciáiról és a terminusok jelentésében megfigyelhető változásokról, továbbá felhívja a figyelmet az e változások hátterében zajló folyamatokra, a vállalatközi kapcsolatok és hálózatok befolyásoló szerepére.

Kulcsszavak:
Távolság, közelség, jelentéstartam, vállalati hálózatok

Böcz Gábor
Széchenyi István Egyetem

Ipar 4.0 - az emberi erőforrások szerepe

Az 1970-es évektől robbanás szerűen fejlődő elektronika és IT, mára olyan megoldásokat eredményezett, melyek egyértelművé teszik a PC alapú vezérlés jövőjét. Jelen korunk is folyamatosan fejleszti a mesterséges intelligenciákat és azok interaktivitását a fizikai valósággal. Tért nyertek virtuális és kiterjesztett valóságok, melyek elősegítik az emberi tervezést. Az Ipar 4.0 néven említett negyedik ipari forradalom alapköve az IoT (Internet of Thigns) azaz a dolgok internete. A dolgok internete, tárgyak egymást közti kommunikációjának összeségét jelölik, ezek a kommunikációs csatornák nem minden esetben igénylik az emberi jelenlétet, felügyeletet. Felmerül a kérdés, a jövő ipari környezetében, ahol gép -géppel kommunikál az adott problémákról, vagy egy mesterséges intelligencia fogja a felmerülő feladatokat megoldani, nagy pontossággal fog tervezni újabb gépeket a feladatok egyre jobb és pontosabb ellátása érdekében, hol és mi lesz az ember szerepe?

Kulcsszavak:
Ipar 4.0, Programozás, Tervezés, Fejlődés

Bugovics Zoltán
Széchenyi István Egyetem

A két gazdasági (1929-32(39)) vs (2008-2010(14)) (recessziós) válságidőszak társadalmi jellegű összehasonlítása jövőbeni kitekintéssel

A Fordizmus időszakában, majd a posztfordista gazdasági fordulatot követően egyaránt társadalmi gyökerű problémák jelentkeztek számos ok miatt, aminek kihatása volt a gazdaságra. Ezek a társadalmi hatások – ezen előadás álláspontja szerint – gazdasági válságtüneteket, válságot okoztak elsősorban a technikai-technológiai fejlődés és a társadalmi kultúra kvázi tradicionális beállítódás okán. Az előadásban cél annak bemutatása, hogy miként alakult az ipari forradalom első kettő, majd harmadik szakszait követően a társadalom hozzáállása a fejlődéshez, s ennek ilyen logikai gazdasági hatásai voltak. Szintén részét képezi az elmélkedésnek a korabeli társadalmi háttér elemzése. A prezentáció végül a jövőbeni technológiai-technikai robbanás (digitális hálózatosodás/nanotechnológiai digitalizációs networkok) miként alakíthatja át a társadalmakat, s némi kitekintéssel esetleges szcenáriókra (Skandináv modell/Usa modelll stb.). Kérdőjeles felvetés annak megvitatása, hogy vajon a Max weberi/ Émile Durkheimi vonulat (Funkcionalista/Konfliktus elméleti/Szimbolikus interakcionizmus alapú), mint szociológiai alapelméletek milyen magyarázó tényezőként jeleníthetőek meg, illetve melyik a legalkalmasabb elméleti alapú vizsgálatra, esetleg egy szintézis lehetne-e megoldás?

Horváth Csaba Sándor
Széchenyi István Egyetem

A magyar vasút historiográfiájának társadalomtörténeti vetülete

A - magyar - vasút történetével kapcsolatos munkák a 19. század közepéig nyúlnak vissza. 1831-ből van már forrásunk azzal kapcsolatosan, hogy Bölöni Farkas Sándor erdélyi író, műfordító Nyugat-Európában tett látogatása alkalmával kipróbálta a Liverpool és Manchester között 1830-tól közlekedő 'vasparipát'. Innentől egyre többen írtak a magyar megvalósításának tervével kapcsolatosan, majd végül lassan történeti perspektívából vizsgálták már a közlekedési eszköz - leginkább építés- - történetét. Időnek kellett eltelnie ahhoz, hogy a vasút társadalomtörténeti változásokat előidéző hatásairól is szülessenek írások. A 20. század elején, 1905-ben Forró Lajos írt először a vasút életmódformáló és térbeli átrendeződését előidézi hatásairól. Ezt követően is alig születtek hasonló megközelítésű munkák. Majd az 1980-as évektől a történészek is felfedezték a témát, és nemcsak a vasút technikatörténetét kutatták, hanem már gazdasági és társadalmi hatásairól is írtak. Napjainkban egy kutatócsoport is 'szerveződött' ezzel kapcsolatosan, amely tevékenységi köréhez tartozik az Országos Vasúttörténeti Konferencia-sorozat kétévenkénti szervezése, és egy-egy tanulmánykötet kiadása.

Kulcsszavak:
vasút, historiográfia, társadalomtörténet, szakirodalmak, Országos Vasúttörténeti Konferencia

Útközben
A szociális szektor és a szociális felsőoktatás intézményei közötti kapcsolatok megújításának lehetőségei

Budai István
Széchenyi István Egyetem

Mennyiben oldhatók az iskolai és a terepképzés közötti egyenetlenségek?

A prezentáció - vitaindító szándékkal - alapvetően a szociálismunkás-képzés egyik legkritikusabb kérdésére fókuszálva a tanteremben folyó tanulás és a szociális intézményekben, azaz a terepen folyó képességfejlesztés néhány, legfontosabb összefüggésére hívja fel a figyelmet. Az érintett szakemberek megállapításainak alapul vétele alapján kíván egyfajta diagnózist felállítani, majd a téma „örök" témáit; a helyzet kialakulásának okait, anomáliáit, dilemmáit próbálja röviden sorjázni. Alapvetésként érinti a permanens diskurzus alapkérdéseit, így például, hogy melyek a felsőfokú képzések funkciói, milyen szociális munkásokra van/volna szükség, mit tanuljanak a diákok, milyen szociálismunka-tudás rendszerről van szó, milyen kompetenciákat fejlesszünk, kiket is képezünk stb. Végül a kölcsönhatások erejében bízva is megfogalmaz néhány, a további szakmai dialógusokban megvitatható kérdést.

Kóbor Krisztina
Széchenyi István Egyetem

A győri szociális munkás képzés új kihívásai

Az előadás két pillérre támaszkodva tárja fel a győri Széchenyi István Egyetemen zajló szociális munkás képzés sajátosságait. Az egyik pillér történeti megközelítésbe helyezi és adatokkal támasztja alá a szociális munkás képzés jellegzetességeit, a másik pillér pedig a nemrégiben kialakított új mintatanterv egyes részeit mutatja be. Az előadás célja az, hogy megvilágítsa a győri szociális munkás képzés sajátosságait, valamint azokat az új kihívásokat, melyekkel a képzés, illetve a képzést végző oktatók az elmúlt időszakban szembesültek.

Kulcsszavak:
szociális munka, felsőoktatás, szociális munkás képzés

Csillag Attila
Széchenyi István Egyetem

Gyakorlatok a Szociális Tanulmányok és Szociológia Tanszéken

A Szociális Tanulmányok és Szociológia Tanszék, Szoiálpedagógia (BA), Szociális munka(BA), Foszk(BA), Szociológia (BA), és Közösségi és Civil tanulmányok (MA) szakjaihoz kacsolódó gyakorlatok összehangolása, harmonizálása. Terepgyakorlatok oktatói, hallgatói, tereptanári perspektívából.

Kulcsszavak:
együttműködés, jó terepgyakorlat, tereptanár-hallgató-oktató, hatékonyság,

Puli Edit
Széchenyi István Egyetem

Idősödés és szociális képzés Győrben

Az előadás a győri szociális felsőoktatás szociális munka (BA) és szociálpedagógia (BA) képzéseinek az idősödés kihívásaira adott és adható válaszaira koncentrál. Az iskolai képzés és a terepintézményekben szervezett gyakorlatok terén veszi sorra az iskola és a terepintézmények közötti meglévő kapcsolatokat, mennyiségi és minőségi szempontból. A jelenből a közeljövőre irányítva a figyelmet megpróbál javaslatokat tenni az együttműködés tartalmainak konkrét megfogalmazására, az együttműködés formáinak alternatíváira.

Kulcsszavak:
szociális munka, szociálpedagógia, iskola, terepintézmény, együttműködés

Pécsi Gertrúd Éva
Széchenyi István Egyetem

Önkéntes segítő gyakorlat a SZE-n

A nem szociális szakon tanuló hallgatók által felvehető szabadon választható Önkéntes segítő gyakorlat tárgy céljai: - A hallgatók a gyakorlatban találkozzanak valamely ok miatt különleges támogatásra szoruló társadalmi csoportokkal, személyes segítségükkel járuljanak hozzá a csoporthoz tartozó személy(ek) jólétének javításához. - Tudatosítsák a gyakorlat során a társadalmi problémákra és azok kezelésére vonatkozó tapasztalataikat. - Szerezzenek saját élményt a tapasztalati tanulás lehetőségeiről. - Énképükbe építsék be az értelmiségi felelősségvállalást a társadalmi integráltságért, a társadalmi problémák kezelésében való aktív részvételt. A tárgy 11 éve alatt összegyűlt hallgatói, tereptanári és oktatói tapasztalatainak ismertetése.

Kulcsszavak:
önkéntesség, társadalom, gyakorlat, szemléletformálás

Oktatás VR terekben
VR-Learning Kutatócsoport a Széchenyi István Egyetemen

Vehrer Adél
Széchenyi István Egyetem

Teaching Popular culture with 3D/VR Technology

Teaching of ethnographical knowledge has a long history on the different fields of the higher education. In various departments of Széchenyi István University we have ethnographical subjects for many years. Nowadays local and national identity is primarily recognised in the teaching workforce. This knowledge is important for teachers and community coordinators. Illustration with 3D/VR technology has a key role in the teaching of Popular culture. In 3D/VR technology-based education, a number of possibilities arise, which make the teaching practice of Popular culture more efficient and comprehensive. Furthermore, the ethnographical knowledge in the 3D/VR framework is applicable to any levels and areas of education, including e.g., intermediatelevel vocational training and further training of teachers. 3D/VR technology makes possible for the students to getting closer visually to the world of the elder people in time and space.

Kulcsszavak:
3D/VR technology, education, local and national identity, generation

Pongrácz Attila – Sipos Judit
Széchenyi István Egyetem

Using 3D Learning and Virtual Reality in the Classroom

We want to show at the example of the subject “Coaching” how 3D Learning and Virtual Reality Technological background can support teaching in the classroom. Technological background may offer novel experience to learners regarding visual impact and content, which makes both imparting and learning new materials more efficient. Coaching, which is an individual and group-oriented human developing methodology, has become a widely recognized and applied methodology all over the world. Also intercultural knowledge has a special focus in teaching and in the practice of coaching.

Kulcsszavak:
Virtual Reality, 3D Learning, Coaching, Intercultural Knowledge

Lampert Bálint
Széchenyi István Egyetem

Fenntarthatósági témakörök oktatása virtuális terekben

A digitális technológia fejlődésével az oktatásban is folyamatosan jelennek meg az egyre modernebb, ugyanakkor egyre könnyebben kezelhető e-tananyagok és kezelőfelületek. Ezek közül a 3D virtuális terekben való oktatás az a legújabb fejlesztés, amelynek egyik platformja MaxWhere néven ismert és a Széchenyi Egyetemhez köthető. Előadásomban a MaxWhere 3D virtuális tér fenntarthatósági témakörökben való alkalmazásának egy lehetséges változatát kívánom bemutatni. A feldolgozott témakörök: a biodiverzitás védelme és a helyidentitás kialakítása, ahol a téma elméletének oktatása mellett a kollaboratív terekben végezhető hallgatói tevékenységekre is példát kívánok mutatni. E tevékenységek mindenképp az ún. blended learning kategóriába tartoznak, mert továbbra is úgy gondolom, hogy a fenntarthatóság, környezet- és természetvédelem területén nem lehet valóságos tevékenységek nélkül sikereket elérni. A virtuális terek, e-tananyagok viszont segíthetik a hatékonyabb tanulást és tudásmegosztást, ezért alkalmazásuk nem kizárható.

Kulcsszavak:
fenntarthatóság pedagógiája, virtuális oktatási tér, környezetvédelem, fenntarthatóság, pedagógusképzés

Baranyi Péter
Széchenyi István Egyetem

Hogyan teszi sokkal hatékonyabbá az e-Learninget tananyagot a VR-Learning

Az e-Learing lehetőségek megjelenésével jelentősen felerősödött a tananyag megosztás és számonkérés hatékonysága. Ez nem csak a távoktatásban, de a kontak órák kiegészítéseként is megjelent az egész világon. Mára szinte minden felsőoktatási intézménynek van e-learning rendszere. Azonos folyamat indult el a világon a VR-Learning (VR: Vrtual Reality) rendszerek bevezetésére. Egyre több intézmény kezd különböző virtuális 3D megjelenítő eszközöket használni. Ennek egyik fő motivációja, hogy tudományos mérések támasztják alá, hogy VR terekben sokkal hatékonyabban lehet információt átadni, átlátni és kevésbbé fárasztó az agy számára. Hasonlóan ahhoz, amikor a DOS-ról (fekete háttérben karakteres megjelenítés) áttért az emberiség a 2 dimeziós grafikus és ablakos megjelenítésre (pl. Windows). Ma egy napi windows felületen elvégzett munkákat egy hét alatt sem tudnánk megoldani DOS felületen. Ehhez még hozzájárul az is, hogy a szövegek, képek és videók melett megjelenik a 3D szemléltetés, ami az oktatás számára kiemeleten fontos és az emberi agy számára a legtermészetesebb. Azaz a "windows"-t felváltja a "spaces" megjelenése. Az előadás bemutatja egy VR-learning keretrendszerben, hogy hogyan alakul át az oktatás az elkövetkezendő pár évben. Fontos kiemelni, hogy ezt a számítógépeket gyártók is felismerték, és az új számítógépekbe már olyan processzort helyzenek bele, ami a VR terek megjelnítésére koncentrálnak, hasonlóan ahhoz a folyamathoz, mint amikor grafikus processzorokat részesítették előnybe a grafikus felületek megjelenésénél. Jövőre már minden új laptopban VR megjelenítésére alkalmas hardver lesz. Ez a folyamat visszafordíthatatlan és a harmadik lépése a DOS-Windows-Sapces evolúciónak.

Csapó Ádám
Széchenyi István Egyetem

Az e-tanulástól a kibertanulásig: Kollaboratív oktatás 3D virtuális terekben

Napjainkban egyre inkább elfogadottá, széles körben keresetté válnak az e-tanulást lehetővé tevő oktatási platformok. Az e-tanulás jellegzetessége, hogy digitalis írott dokumentumok, oktatási videok valamint web-alapú számonkérések segítségével akár az otthon kényelméből is elsajátítható a tananyag. Az e-tanuláshoz képest a kibertanulás (“cyber-learning”) technológiában és koncepcióban is újabb fejlettségi szintet jelent, ahol a virtuális és kiterjesztett valóság segítségével a térbeli viszonyok és analógiák is fontos szerephez jutnak, mind a tananyag elrendezésében, mind annak kompakt megosztásában, kollaboratív felfedezésében. Az előadás során bemutatjuk a MaxWhere 3D VR platformot, valamint a benne rejlő, kibertanulást elősegítő lehetőségeket.

Nagy Bálint
Dunaújvárosi Egyetem

Középiskolai matematika a MaxWhere alkalmazásával

Jelen munkában azt vizsgáljuk, hogyan alkalmazható a virtuális valóság a középiskolai matematika oktatásában. Bemutatjuk a gyakorlatban használt MaxWhere táblákat és az alkalmazás során szerzett tapasztalatokat.

Kulcsszavak:
Maxwhere, virtuális valóság, matematika oktatása, középiskola

Galambos Péter
Óbudai Egyetem

Robottechnika okatatás virtuáls valóság eszközökkel

A robotok egyre növekvő jelentősége vitathatatlan mind az ipari, mind pedig a különböző szolgáltató szektorokban. Ez természetesen a robottechnikához értő műszaki szakemberek iránt jelentős keresletet gerjeszt, ami kihívás elé állítja a szakemberképző intézményeket. Az egyik legnagyobb problémát a költséges tárgyi feltételek (robotok, perifériák, egyéb ipari berendezések) biztosítása jelenti. A korszerű infokommunikációs eszközök és a virtuális valóság ésszerű lehetőséget biztosít az robotok szimulációjára és/vagy távoli elérésére, amely révén nagy mértékben növelhető a képzés hatékonysága és áteresztő képessége. Az előadás bemutatja az Óbudai Egyetemen folyó K+F+I tevékenységet, amely során ipari robotok távoli elérését és szimulációját valósítjuk meg a MaxWhere szoftverplatform segítségével.

Kulcsszavak:
robotika, oktatás, virtuális valóság, e-Learning